

USTAWA

z dnia ..... 2015 r.

o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego¹⁾

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zadania oraz właściwość organów i jednostek organizacyjnych w zakresie dotyczącym następujących płatności bezpośrednich w rozumieniu art. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1307/2013”: jednolitej płatności obszarowej, płatności za zazielenienie, płatności dla młodych rolników, płatności dodatkowej, płatności związanych do powierzchni upraw, płatności związanych do zwierząt i płatności dla małych gospodarstw, zwanych dalej „płatnościami bezpośrednimi”, oraz płatności niezwiązanej do tytoniu, określonych w przepisach:
  - a) rozporządzenia nr 1307/2013,
  - b) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 641/2014 z dnia 16 czerwca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 74),
  - c) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 639/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie uzupełnienia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz zmiany załącznika X do tego rozporządzenia

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, ustawę z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno i ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

(Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 639/2014”,

- d) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1306/2013”,
  - e) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 809/2014”,
  - f) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 640/2014”;
- 2) zasady i tryb:
- a) przyznawania rolnikom płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu,
  - b) przeprowadzania kontroli w zakresie płatności bezpośrednich oraz płatności niezwiązanej do tytoniu,
  - c) wypłaty rolnikom płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu
- w zakresie nieokreślonym w przepisach, o których mowa w pkt 1, lub przewidzianym w tych przepisach do określenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) drobna niezgodność – niezgodność, o której mowa w art. 99 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 1306/2013;
- 2) działka rolna – działkę w rozumieniu art. 67 ust. 4 lit. a rozporządzenia nr 1306/2013, z tym że obszar, o którym mowa w art. 32 ust. 2 lit. b pkt ii rozporządzenia nr 1306/2013, oraz zagajniki o krótkiej rotacji stanowią odrębne działki;
- 3) gospodarstwo rolne – gospodarstwo rolne w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1307/2013, znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) jednolita płatność obszarowa – jednolitą płatność obszarową, o której mowa w art. 36 ust. 2 rozporządzenia nr 1307/2013;
- 5) niezgodność – niezgodność w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia nr 640/2014;
- 6) normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska – normy określone zgodnie z art. 94 rozporządzenia nr 1306/2013 i załącznikiem II do tego rozporządzenia;
- 7) płatność za zazielenienie – płatność, o której mowa w tytule III rozdział 3 rozporządzenia nr 1307/2013;
- 8) płatność dla młodych rolników – płatność, o której mowa w tytule III rozdział 5 rozporządzenia nr 1307/2013;
- 9) płatność dodatkowa – płatność redystrybucyjną, o której mowa w tytule III rozdział 2 rozporządzenia nr 1307/2013;
- 10) płatność dla małych gospodarstw – płatność w ramach systemu dla małych gospodarstw, o którym mowa w tytule V rozporządzenia nr 1307/2013;
- 11) płatność niezwiązana do tytoniu – płatność w ramach przejściowego wsparcia krajowego, o którym mowa w art. 37 rozporządzenia nr 1307/2013, przyznawana w sektorze tytoniu;
- 12) płatności związane do powierzchni upraw – płatności w ramach dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją, o którym mowa w tytule IV rozdział 1 rozporządzenia nr 1307/2013, przyznawane w sektorach produkcji roślinnej;
- 13) płatności związane do zwierząt – płatności w ramach dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją, o którym mowa w tytule IV rozdział 1 rozporządzenia nr 1307/2013, przyznawane w sektorach produkcji zwierzęcej;

- 14) rolnik – rolnika w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1307/2013, którego gospodarstwo rolne jest położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 15) trwale użytki zielone – trwale użytki zielone i pastwiska trwale w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. h rozporządzenia nr 1307/2013;
- 16) wymóg – wymóg w rozumieniu art. 91 ust. 3 lit. b rozporządzenia nr 1306/2013;
- 17) wzajemna zgodność – zasadę wzajemnej zgodności, o której mowa w art. 93 rozporządzenia nr 1306/2013;
- 18) zagajniki o krótkiej rotacji – zagajniki o krótkiej rotacji w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. k rozporządzenia nr 1307/2013, stanowiące jednolitą gatunkowo uprawę drzew;
- 19) obszar zatwierdzony – obszar zatwierdzony w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 23 lit. a rozporządzenia nr 640/2014;
- 20) zwierzę zatwierdzone – zwierzę zatwierdzone w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 18 lit. a rozporządzenia nr 640/2014.

Art. 3. 1. Z zastrzeżeniem zasad i warunków określonych w przepisach, o których mowa w art. 1 pkt 1, do postępowań w sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.

2. W postępowaniu w sprawach dotyczących płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu organ administracji publicznej:

- 1) stoi na straży praworządności;
- 2) jest obowiązany w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy;
- 3) udziela stronom, na ich żądanie, niezbędnych pouczeń, co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania;
- 4) zapewnia stronom, na ich żądanie, czynny udział w każdym stadium postępowania i na ich żądanie, przed wydaniem decyzji, umożliwia im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań; przepisu art. 81 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.

3. Strony oraz inne osoby uczestniczące w postępowaniu, o którym mowa w ust. 2, są obowiązane przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności

sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek; ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.

4. W przypadku, o którym mowa w art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ, który wydał decyzję ostateczną w sprawie przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, na mocy której strona nabyła prawo, może ją zmienić, również bez zgody strony, jeżeli nie ograniczy to praw nabytych przez tę stronę.

Art. 4. 1. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwana dalej „Agencją”, akredytowana na podstawie odrębnych przepisów jako agencja płatnicza, realizuje zadania i kompetencje agencji płatniczej określone w przepisach, o których mowa w art. 1 pkt 1, w zakresie płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu, uregulowanych w ustawie.

2. Agencja realizuje również zadania państwa członkowskiego określone w art. 95 rozporządzenia nr 1306/2013.

Art. 5. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji jest właściwy w sprawach dotyczących płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, chyba że ustawa stanowi inaczej.

2. Właściwość miejscową kierownika biura powiatowego Agencji ustala się według miejsca zamieszkania lub siedziby rolnika.

Art. 6. Płatności bezpośrednie oraz płatność niezwiązana do tytoniu są przyznawane rolnikowi, jeżeli są spełnione warunki przyznania tych płatności określone w przepisach, o których mowa w art. 1 pkt 1, w przepisach ustawy oraz w przepisach wydanych na jej podstawie.

Art. 7. 1. Płatności bezpośrednie są przyznawane rolnikowi, jeżeli:

- 1) został mu nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności oraz
- 2) łączna powierzchnia gruntów objętych obszarem zatwierdzonym będących w posiadaniu tego rolnika jest nie mniejsza niż 1 ha.

2. Pomimo niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, płatności bezpośrednio są przyznawane, jeżeli rolnik:

- 1) spełnia warunki do przyznania płatności związanych do zwierząt i złożył wniosek o przyznanie tych płatności oraz
- 2) łączna kwota płatności bezpośrednich, przed zastosowaniem art. 63 rozporządzenia nr 1306/2013, wynosi co najmniej równowartość w złotych kwoty 200 euro.

3. Graniczna roczna kwota płatności bezpośrednich, o której mowa w art. 9 ust. 4 rozporządzenia nr 1307/2013, do wysokości której nie stosuje się art. 9 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1307/2013, wynosi równowartość w złotych kwoty 5000 euro.

4. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi może określić, w drodze rozporządzenia, wykaz rodzajów działalności nierolniczej, które są uznawane za podobne do rodzajów działalności wymienionych w art. 9 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1307/2013, uwzględniając kryteria określone w art. 9 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 1307/2013 oraz mając na względzie założenia Wspólnej Polityki Rolnej w zakresie ukierunkowania wsparcia i zabezpieczenie przed nieuzasadnionym jego przyznawaniem.

Art. 8. 1. Jednolita płatność obszarowa, płatność za zazielenienie, płatność dla młodych rolników, płatność dodatkowa i płatności związane do powierzchni upraw, zwane dalej „płatnościami obszarowymi”, są przyznawane do powierzchni:

- 1) działki rolnej:
  - a) położonej na gruntach będących kwalifikującymi się hektarami w rozumieniu art. 32 ust. 2 rozporządzenia nr 1307/2013, zwanych dalej „kwalifikującymi się hektarami”,
  - b) będącej w posiadaniu rolnika w dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tych płatności,
  - c) o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha;
- 2) nie większej jednak niż maksymalny kwalifikowalny obszar, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 640/2014, określony w systemie identyfikacji działek rolnych, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

2. Elementy krajobrazu, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014, uznaje się za część działki rolnej, jeżeli ich szerokość nie przekracza szerokości określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 3 pkt 2.

3. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) gatunki drzew, których uprawa stanowi zagajnik o krótkiej rotacji, oraz maksymalny cykl zbioru dla każdego z tych gatunków drzew, kierując się kryteriami uznania uprawy za zagajnik o krótkiej rotacji, określonymi w art. 4 ust. 1 lit. k rozporządzenia nr 1307/2013, oraz mając na względzie zabezpieczenie przed przyznawaniem płatności bezpośrednich do gruntów, które nie stanowią kwalifikujących się hektarów;
- 2) szerokość elementów krajobrazu, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014, kierując się kryteriami określonymi w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014, w szczególności, aby ta szerokość odpowiadała tradycyjnej szerokości takich elementów krajobrazu występujących w danym regionie i nie przekraczała 2 metrów;
- 3) maksymalne zagęszczenie drzew na hektar, o którym mowa w art. 9 ust. 3 akapit pierwszy lit. b rozporządzenia nr 640/2014, kierując się kryteriami określonymi w art. 9 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 640/2014.

Art. 9. 1. Rolnik obowiązany na podstawie art. 43 ust. 1 rozporządzenia nr 1307/2013 do przestrzegania praktyk, o których mowa w tym przepisie, nie może wykonać tego obowiązku stosując praktyki równoważne objęte systemami, o których mowa w art. 43 ust. 3 lit. b rozporządzenia nr 1307/2013, a realizując zobowiązania, o których mowa w art. 43 ust. 3 lit. a rozporządzenia nr 1307/2013, może wykonać wyłącznie praktyki, o których mowa w części I pkt 2 tiret pierwsze i pkt 4 załącznika IX do rozporządzenia nr 1307/2013.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, w jakim zakresie realizacja zobowiązań, o których mowa w art. 43 ust. 3 lit. a rozporządzenia nr 1307/2013, stanowi wykonanie praktyk, o których mowa w części I pkt 2 tiret pierwsze i pkt 4 załącznika IX do rozporządzenia nr 1307/2013, mając na względzie, aby realizacja tych zobowiązań w tym zakresie skutkowałą równoważnym lub większym poziomem korzyści dla klimatu i środowiska w porównaniu z praktyką, o której mowa art. 43 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1307/2013.

Art. 10. 1. Okres, o którym mowa w art. 40 ust. 1 rozporządzenia nr 639/2014, z uwzględnieniem którego ustala się wykonanie praktyki, o której mowa w art. 43 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1307/2013, obejmuje okres nie dłuższy niż 2 miesiące.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, datę rozpoczęcia i zakończenia okresu, o którym mowa w art. 40 ust. 1 rozporządzenia nr 639/2014, mając na względzie, aby na ten okres przypadał najistotniejszy okres uprawy oraz aby w trakcie tego okresu było możliwe zweryfikowanie realizacji przez rolnika praktyki, o której mowa w art. 43 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1307/2013.

Art. 11. 1. Rolnik, który wbrew zakazowi określonymu w art. 45 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia nr 1307/2013 przekształcił lub zaorał trwałe użytki zielone, o których mowa w art. 45 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1307/2013, jest obowiązany do ponownego przekształcenia tego obszaru w trwałe użytki zielone.

2. W przypadku, o którym mowa w art. 45 ust. 3 rozporządzenia nr 1307/2013 przekształcanie trwałych użytków zielonych jest niedopuszczalne, a rolnicy, o których mowa w art. 44 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 639/2014, są obowiązani do przywrócenia lub ustanowienia trwałych użytków zielonych zgodnie z przepisami art. 44 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 639/2014.

3. Agencja zawiadamia na piśmie rolnika objętego obowiązkiem ponownego przekształcenia gruntów, o którym mowa w art. 44 ust. 2 rozporządzenia nr 639/2014, zgodnie z art. 44 ust. 3 akapit czwarty tego rozporządzenia.

4. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi ogłosi do dnia 30 listopada każdego roku, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, procent, o jaki zmalał albo zwiększył się stosunek, o którym mowa w art. 45 ust. 2 rozporządzenia nr 1307/2014, w odniesieniu do wskaźnika referencyjnego, o którym mowa w art. 45 ust. 2 rozporządzenia nr 1307/2013.

5. W przypadku nieprzestrzegania obowiązku, o którym mowa w ust. 1 lub 2, stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji dotyczące grzywny w celu przymuszenia.

6. Uprawnionym do żądania wykonania w drodze egzekucji administracyjnej obowiązku, o którym mowa w ust. 1 lub 2, jest Prezes Agencji.

7. Minister właściwy do spraw rolnictwa wyznaczy, w drodze rozporządzenia, trwałe użytki zielone, o których mowa w art. 45 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia

nr 1307/2013, mając na uwadze zapewnienie ochrony wartościowych pod względem środowiskowym trwałych użytków zielonych.

Art. 12. 1. Praktyka, o której mowa w art. 43 ust. 2 lit. c rozporządzenia nr 1307/2013, jest realizowana przez utrzymanie obszarów uznanych za proekologiczne w przepisach wydanych na podstawie ust. 4.

2. Rolnicy mogą wspólnie realizować obowiązek, o którym mowa w art. 46 ust. 1 rozporządzenia nr 1307/2013, zgodnie z art. 46 ust. 6 tego rozporządzenia.

3. Do ustalenia powierzchni obszarów proekologicznych stosuje się współczynniki konwersji i ważenia określone w załączniku X do rozporządzenia nr 1307/2013.

4. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, obszary uznawane za obszary proekologiczne oraz warunki wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych, w tym uznawania gospodarstw za znajdujące się w bliskiej odległości i wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, o której mowa w art. 47 ust. 4 rozporządzenia nr 639/2014, uwzględniając rodzaje obszarów wymienionych w art. 46 ust. 2 rozporządzenia nr 1307/2013 oraz kryteria ich uznania za obszary proekologiczne, określone w art. 45 rozporządzenia nr 639/2014, a także mając na względzie zapewnienie osiągnięcia jak najkorzystniejszego oddziaływania na środowisko wykonywania praktyki utrzymania obszarów proekologicznych.

Art. 13. Do przyznawania płatności dla młodych rolników stosuje się art. 50 ust. 8 rozporządzenia nr 1307/2013, a płatność ta przysługuje do powierzchni gruntów objętych obszarem zatwierdzonym do jednolitej płatności obszarowej będących w posiadaniu tego rolnika nie większej niż 50 ha.

Art. 14. 1. Płatność dodatkowa jest przyznawana rolnikowi, jeżeli łączna powierzchnia gruntów objętych obszarem zatwierdzonym do jednolitej płatności obszarowej będących w posiadaniu tego rolnika jest większa niż 3 ha.

2. Płatność dodatkowa przysługuje do powierzchni gruntów objętych obszarem zatwierdzonym do jednolitej płatności obszarowej będących w posiadaniu rolnika:

- 1) nie większej niż 30 ha oraz
- 2) pomniejszonej o 3 ha.

Art. 15. 1. Płatności związane do powierzchni upraw przysługują do uprawy w plonie głównym roślin wysokobiałkowych, ziemniaków skrobiowych, buraków cukrowych, pomidorów, chmielu, owoców miękkich (truskawek lub malin), Inu lub konopi włóknistych.

2. Płatność związana do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych jest przyznawana rolnikowi do powierzchni upraw roślin gatunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 2 pkt 3, nie większej niż 75 ha.

3. Płatności związane do powierzchni upraw ziemniaków skrobiowych, buraków cukrowych i pomidorów są przyznawane rolnikowi, jeżeli zawarł umowę na daną uprawę.

4. W umowie na uprawę rolnik zobowiązuje się do wytworzenia i dostarczenia odbiorcy oznaczonej ilości produktów rolnych z oznaczonych gruntów rolnych, a odbiorca zobowiązuje się te produkty odebrać w umówionym terminie i zapłacić za nie umówioną cenę. Do umowy na uprawę stosuje się odpowiednio przepisy o kontraktacji.

5. Płatności związane do powierzchni upraw ziemniaków skrobiowych, buraków cukrowych i pomidorów mogą być przyznane do powierzchni gruntów, o których mowa w ust. 4.

6. Płatność związana do powierzchni uprawy chmielu jest przyznawana rolnikowi do powierzchni tej uprawy prowadzonej w rejonie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 2 pkt 4.

Art. 16. 1. Płatności związane do zwierząt przysługują do zwierząt gatunków: bydło domowe (*Bos taurus*), owca domowa (*Ovis aries*) i koza domowa (*Capra hircus*).

2. Płatności związane do zwierząt gatunku bydło domowe są przyznawane rolnikowi w formie:

1) płatności do bydła, jeżeli:

a) posiada samice lub samce tego gatunku:

- których wiek w dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, nie przekracza 24 miesięcy,

- przez okres od dnia złożenia wniosku o przyznanie tej płatności do dnia 30 czerwca roku, w którym ten wniosek został złożony, i nie krócej niż do dnia, w którym zwierzę osiągnie wiek 6 miesięcy,
  - b) liczba zwierząt, o których mowa w lit. a, objętych wnioskiem o przyznanie tej płatności złożonym przez tego rolnika wynosi co najmniej 3 sztuki;
- 2) płatności do krów, jeżeli:
- a) posiada samice tego gatunku:
    - których wiek w dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, przekracza 24 miesiące,
    - przez okres od dnia złożenia wniosku o przyznanie tej płatności do dnia 30 czerwca roku, w którym ten wniosek został złożony,
  - b) liczba zwierząt, o których mowa w lit. a, objętych wnioskiem o przyznanie tej płatności złożonym przez tego rolnika wynosi co najmniej 3 sztuki.
3. Płatności związane do zwierząt gatunków owca domowa i koza domowa są przyznawane rolnikowi, jeżeli:
- 1) posiada samice danego gatunku:
    - a) których wiek w dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie danej płatności, przekracza 12 miesięcy,
    - b) przez okres od dnia:
      - 1 do dnia 31 października roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, jeżeli rolnik w dniu złożenia tego wniosku był wpisany jako posiadacz tych zwierząt do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych prowadzonego na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt – w przypadku owiec,
      - złożenia wniosku o przyznanie tej płatności do dnia 30 czerwca roku, w którym ten wniosek został złożony – w przypadku kóz;
  - 2) liczba zwierząt, o których mowa w pkt 1, objętych wnioskiem o przyznanie danej płatności złożonym przez tego rolnika wynosi co najmniej:
    - a) 10 sztuk – w przypadku owiec,
    - b) 5 sztuk – w przypadku kóz.

Art. 17. 1. Rolnikowi przysługuje płatność niezwiązana do tytoniu, jeżeli rolnik ten:

- 1) spełnia warunki, jakie były wymagane w 2013 r. do przyznania jednolitej płatności obszarowej, w rozumieniu art. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2012 r., poz. 1164) (w brzmieniu z dnia 15 marca 2013 r., Dz. U. poz. 311);
- 2) w dniu 14 marca 2012 r. był wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 33fd ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. z 2011 r. Nr 145, poz. 868) (w brzmieniu z dnia 11 kwietnia 2008 r., Dz. U. Nr 52, poz. 303), zwanej dalej „ustawą o organizacji rynków”.

2. Płatność niezwiązana do tytoniu może zostać przyznana rolnikowi, który w dniu 14 marca 2012 r. nie był wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 33fd ust. 1 ustawy o organizacji rynków, jeżeli:

- 1) małżonek rolnika wnioskującego o tę płatność był w tym dniu wpisany do tego rejestru, nawet jeżeli osoby te nie pozostawały w związku małżeńskim w dniu 14 marca 2012 r., albo
- 2) rolnik lub jego małżonek odziedziczył gospodarstwo rolne osoby, która w tym dniu była wpisana do tego rejestru, albo
- 3) rolnik lub jego małżonek nabył w całości gospodarstwo rolne osoby, która w tym dniu była wpisana do tego rejestru, a zbywca gospodarstwa wyraził pisemną zgodę na przyznanie płatności niezwiązanej do tytoniu nabywcy gospodarstwa rolnego, albo
- 4) do dnia 14 marca 2012 r. nabył on z mocy ustawy prawo, o którym mowa w art. 33fb ust. 1 ustawy o organizacji rynków, a nabycie tego prawa nie zostało stwierdzone decyzją, o której mowa w art. 33fb ustawy o organizacji rynków.

3. Zbywcy gospodarstwa od dnia wyrażenia zgody, o której mowa w ust. 2 pkt 3, nie przysługuje płatność niezwiązana do tytoniu.

4. Jeżeli w wyniku dziedziczenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, albo nabycia gospodarstwa, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, do otrzymania płatności niezwiązanej do tytoniu uprawniony jest więcej niż jeden rolnik, płatność niezwiązaną do tytoniu przyznaje się temu z rolników, na którego pozostali wyrazili pisemną zgodę.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, w decyzji w sprawie przyznania płatności niezwiązanej do tytoniu, kierownik biura powiatowego Agencji stwierdza nabycie z mocy ustawy prawa, o którym mowa w art. 33fb ust. 1 ustawy o organizacji

rynków, oraz określa ilość surowca tytoniowego stanowiącą indywidualną ilość referencyjną, o której mowa w art. 33fe ustawy o organizacji rynków, po wyrażeniu opinii w trybie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w zakresie nabycia tego prawa oraz określenia tej ilości przez Prezesa Agencji Rynku Rolnego.

Art. 18. 1. W przypadku gdy działka rolna lub zwierzę, do których rolnik ubiega się o przyznanie płatności, stanowią przedmiot posiadania samoistnego i posiadania zależnego, płatności bezpośrednio przysługują posiadaczowi zależnemu.

2. W przypadku gdy:

- 1) działka rolna jest przedmiotem współposiadania w dniu 31 maja danego roku lub
- 2) zwierzę jest przedmiotem współposiadania przez okres, w jakim posiadanie zwierząt jest warunkiem przyznania danej płatności

– płatności bezpośrednio przysługują temu współposiadaczowi, na którego pozostali współposiadacze wyrazili zgodę. Zgoda ta nie jest wymagana, jeżeli miałyby pochodzić od współposiadacza będącego małżonkiem wnioskodawcy.

3. Zgodę, o której mowa w ust. 2, dołącza się do wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich.

Art. 19. 1. Wysokość płatności:

- 1) obszarowej w danym roku kalendarzowym ustala się jako iloczyn powierzchni obszaru zatwierdzonego do danej płatności i stawki tej płatności na 1 ha tej powierzchni,
- 2) do zwierząt w danym roku kalendarzowym ustala się jako iloczyn liczby zwierząt zatwierdzonych do danej płatności i stawki tej płatności na 1 sztukę

– po uwzględnieniu art. 8 rozporządzenia nr 1307/2013 oraz zmniejszeń lub wykluczeń wynikających ze stwierdzonych nieprawidłowości lub niezgodności, a w przypadku jednolitej płatności obszarowej, po uwzględnieniu także zmniejszeń, o których mowa w art. 11 rozporządzenia nr 1307/2013 z zastosowaniem współczynnika redukcji wynoszącego 100%.

2. Wysokość płatności dla małych gospodarstw przyznana rolnikowi jest nie większa niż równowartość w złotych kwoty 1250 euro.

3. Wysokość płatności niezwiązanej do tytoniu w danym roku kalendarzowym ustala się jako iloczyn ilości surowca tytoniowego stanowiącej indywidualną ilość

referencyjną, o której mowa w art. 33fe ustawy o organizacji rynków, i stawki tej płatności za 1 kilogram surowca tytoniowego.

Art. 20. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określa corocznie, w drodze rozporządzenia, stawki:

- 1) jednolitej płatności obszarowej,
- 2) płatności za zazielenienie,
- 3) płatności dla młodego rolnika,
- 4) płatności dodatkowej,
- 5) płatności związanych do powierzchni upraw,
- 6) płatności związanych do zwierząt

– mając na względzie pułapy wsparcia ustalone w przepisach, o których mowa w art. 1 pkt 1, lub na ich podstawie oraz powierzchnię zatwierdzonych obszarów albo liczbę zatwierdzonych zwierząt.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określa corocznie, w drodze rozporządzenia, stawki płatności niezwiązanej do tytoniu, mając na względzie limity procentowe określone w art. 37 ust. 4 rozporządzenia nr 1307/2013.

3. Wydając rozporządzenia, o których mowa w ust. 1 i 2, minister właściwy do spraw rozwoju wsi, określa stawki poszczególnych płatności w złotych, stosując kurs wymiany zgodnie z art. 106 ust. 3 rozporządzenia nr 1306/2013, a w przypadku, o którym mowa w art. 106 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 1306/2013, wskazuje także zastosowany kurs.

Art. 21. 1. Wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu składa się w terminie od dnia 15 marca do dnia 15 maja.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, nie podlega przywróceniu.

3. W przypadku gdy Komisja Europejska, działając w trybie art. 78 akapit drugi rozporządzenia nr 1306/2013, upoważni Rzeczpospolitą Polską do przedłużenia terminu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rozwoju wsi może określić, w drodze rozporządzenia, w danym roku dłuższy termin składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, mając na względzie umożliwienie otrzymania przez rolników należnych im płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu.

Art. 22. 1. Wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu, deklarację, o której mowa w art. 18 rozporządzenia nr 809/2014, oraz pisemną umowę, o której mowa w art. 47 ust. 4 rozporządzenia nr 639/2014, składa się na formularzach opracowanych oraz przesłanych lub udostępnionych przez Agencję.

2. Na potrzeby ubiegania się o przyznanie płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu Agencja opracowuje jeden formularz umożliwiający złożenie także wniosku o przyznanie pomocy w ramach:

- 1) działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia ..... o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020 (Dz. U. poz...), w zakresie rocznych premii, o których mowa w art. 22 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.)
- 2) działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 8 i 10–12 ustawy wymienionej w pkt 1.

3. Agencja przesyła formularz wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu oraz materiał graficzny (materiał geograficzny) lub udostępnia je na stronie internetowej Agencji, zgodnie z art. 72 ust. 3 rozporządzenia nr 1306/2013, rolnikowi, który złożył wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich w poprzednim roku. Formularz oraz materiał graficzny (materiał geograficzny) udostępniony na stronie internetowej Agencji zabezpiecza się przed dostępem osób nieuprawnionych. Do udostępnienia materiału graficznego (materiału geograficznego) na stronie internetowej Agencji przepisy w zakresie loginu i kodu dostępu wydane na podstawie ust. 11, stosuje się odpowiednio.

4. Do informacji dotyczącej maksymalnego kwalifikowalnego obszaru, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 640/2014, przesłanej lub udostępnionej rolnikowi zgodnie z art. 72 ust. 3 rozporządzenia nr 1306/2013, w postępowaniu w sprawie przyznania płatności obszarowych przepisu art. 77 § 4 zdanie drugie Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.

5. Agencja przesyła wraz z formularzem oraz materiałem graficznym, o których mowa w ust. 3, pouczenie o możliwości i trybie żądania doręczenia decyzji o przyznaniu płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, która uwzględnia w całości żądanie rolnika i nie określa zmniejszeń lub wykluczeń oraz nie ustala kwot podlegających odliczeniu, oraz złożenia odwołania od tej decyzji.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, rolnik składa kolejny wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich na formularzu przesłanym lub udostępnionym przez Agencję i dołącza do niego materiał graficzny (materiał geograficzny) przesłany lub udostępniony przez Agencję.

7. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 1, jest składany za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej Agencji, a z przepisów ustawy lub przepisów wydanych na podstawie ust. 11 wynika obowiązek dołączenia do wniosku dokumentów, to do tego wniosku dołącza się:

- 1) w przypadku dokumentów, na których jest wymagany podpis osoby trzeciej:
  - a) kopie tych dokumentów w formie elektronicznej w postaci pliku w formacie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 lub
  - b) te dokumenty w formie elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym;
- 2) w przypadku pozostałych dokumentów – te dokumenty, w formie elektronicznej, utworzone za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej Agencji.

8. W przypadku gdy kopie dokumentów, o których mowa w ust. 7 pkt 1 lit. a, nie zostały dołączone do wniosku złożonego za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej Agencji, dokumenty te można złożyć bezpośrednio do kierownika biura powiatowego Agencji lub nadać w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529).

9. Do złożenia wniosków, o których mowa w ust. 1, za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej Agencji nie jest wymagany bezpieczny podpis elektroniczny.

10. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania, jakie powinny spełniać wnioski, o których mowa w ust. 1, mając na względzie zabezpieczenie przed nieuzasadnionym przyznawaniem płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu oraz zawarcie we

wnioskach danych niezbędnych do prawidłowego przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, a także przepisy, o których mowa w art. 1 pkt 1.

11. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania, jakie powinien spełniać formularz wniosku umieszczany na stronie internetowej Agencji, oraz szczegółowe warunki i tryb składania wniosków za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej Agencji, w tym format pliku, w jakim będą dołączane do wniosku kopie dokumentów w formie elektronicznej, mając na względzie identyfikację rolnika oraz zabezpieczenie przekazywanych danych przed dostępem osób nieuprawnionych.

Art. 23. 1. Płatności bezpośrednie oraz płatność niezwiązana do tytoniu są przyznawane w drodze decyzji.

2. W decyzji w sprawie przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu:

- 1) określa się zmniejszenia i wykluczenia z tych płatności, jeżeli te zmniejszenia i wykluczenia wynikają z przepisów, o których mowa w art. 1 pkt 1, oraz
- 2) ustala się kwotę podlegającą odliczeniu na podstawie przepisów, o których mowa w art. 1 pkt 1, jeżeli zachodzą przesłanki ustalenia tej kwoty określone w tych przepisach.

3. Od decyzji w sprawie przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu przysługuje odwołanie do dyrektora oddziału regionalnego Agencji.

4. Odwołanie od decyzji w sprawie przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu rozpatruje się w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania odwołania.

5. Odwołanie od decyzji w sprawie przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu nie wstrzymuje ich wykonania.

6. Decyzje w sprawie przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu są wydawane od dnia określenia na podstawie art. 20 stawek tych płatności.

7. O każdym przypadku niezakończonym do dnia 1 marca roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek, kierownik biura

powiatowego Agencji zawiadamia rolnika, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy.

8. Jeżeli decyzja, o której mowa w ust. 1, uwzględnia w całości żądanie rolnika i nie określa zmniejszeń lub wykluczeń oraz nie ustala kwot podlegających odliczeniu, o których mowa w ust. 2, decyzję tę doręcza się jedynie na żądanie strony.

9. Za dzień doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 8, w przypadku gdy strona nie wystąpiła z żądaniem jej doręczenia, uważa się dzień uznania przyznanej płatności na rachunku bankowym strony.

10. Żądanie doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 8, składa się do kierownika biura powiatowego Agencji, o którym mowa w art. 5 ust. 2, w terminie 14 dni od dnia uznania przyznanej płatności na rachunku bankowym strony.

11. W przypadku gdy strona wystąpiła z żądaniem doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 8, odwołanie od tej decyzji wnosi się w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

12. W przypadku:

- 1) wszczęcia z urzędu postępowania o uchylenie decyzji, o której mowa w ust. 8, jej zmianę, stwierdzenie jej nieważności lub wygaśnięcia,
- 2) wznowienia z urzędu postępowania zakończonego decyzją, o której mowa w ust. 8

– do zawiadomienia, o którym mowa w art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego, albo postanowienia, o którym mowa w art. 149 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, dołącza się tę decyzję, o ile nie była ona uprzednio doręczona stronie na jej żądanie.

13. Kierownik biura powiatowego Agencji, o którym mowa w art. 5 ust. 2, udostępnia stronie na wniosek decyzję, o której mowa w ust. 8, o ile nie wystąpiła z żądaniem jej doręczenia.

14. Agencja przekazując na rachunek bankowy strony płatność przyznaną decyzją, o której mowa w ust. 8, w tytule przelewu umieszcza informację, iż decyzja ta nie zostanie faktycznie doręczona.

15. Na stronie internetowej Agencji zamieszcza się informację o możliwości i trybie żądania doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 8, oraz złożenia odwołania od tej decyzji.

Art. 24. Sprawy o przyznanie poszczególnych płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu temu samemu podmiotowi za ten sam rok mogą być rozstrzygnięte w jednej decyzji, a gdy podmiot ten ubiega się również o przyznanie pomocy w ramach:

- 1) działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia ..... o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020, w zakresie rocznych premii, o których mowa w art. 22 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.),
- 2) działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 10–12 ustawy wymienionej w pkt 1 – decyzja ta może obejmować również rozstrzygnięcia w sprawach tej pomocy.

Art. 25. 1. W przypadku przekazania gospodarstwa rolnego w rozumieniu art. 8 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 809/2014, płatności bezpośrednio, o które ubiega się przekazujący, są przyznawane przejmującemu, jeżeli:

- 1) przekazanie zostało dokonane nie później niż do dnia 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tych płatności;
- 2) spełnia on warunki do przyznania danej płatności, z tym że w przypadku gdy przekazujący ubiega się o płatności związane do zwierząt, warunek posiadania zwierząt przez okres określony w art. 16, uznaje się za spełniony, jeżeli zwierzęta objęte wnioskiem o przyznanie tych płatności złożonym przez przekazującego, były w posiadaniu przekazującego lub przejmującego przez ten okres; przejmujący złoży wniosek do dnia 30 czerwca roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tych płatności.

2. Przejmujący we wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2:

- 1) podaje numer identyfikacyjny, nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o przyznanie tego numeru;

2) składa oświadczenie o objęciu w posiadanie gruntów wchodzących w skład gospodarstwa rolnego oraz zwierząt objętych wnioskiem o przyznanie płatności związanych do zwierząt.

3. Przejmujący dołącza do wniosku umowę, na podstawie której grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego oraz zwierzęta objęte wnioskiem o przyznanie płatności związanych do zwierząt zostały przekazane, lub kopię takiej umowy potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji.

4. Przejmujący składa wniosek do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek przez przekazującego.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, w postępowaniu w sprawie przyznania płatności bezpośrednich przejmujący wstępuje na miejsce przekazującego.

6. W przypadku przekazania gospodarstwa rolnego w rozumieniu art. 8 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 809/2014, które zostało dokonane po dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich, płatności te przysługują przekazującemu, jeżeli są spełnione warunki do ich przyznania, z tym że w przypadku gdy przekazujący ubiega się o płatności związane do zwierząt, warunek posiadania zwierząt przez okres określony w art. 16, uznaje się za spełniony, jeżeli zwierzęta objęte wnioskiem o przyznanie tych płatności złożonym przez przekazującego, były w posiadaniu przekazującego lub przejmującego przez ten okres.

7. Termin, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie podlega przywróceniu.

Art. 26. 1. W przypadku śmierci rolnika, która nastąpiła w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich do dnia doręczenia decyzji w sprawie przyznania tych płatności, płatności bezpośrednio przysługują jego spadkobiercy, jeżeli:

- 1) grunty, które były objęte wnioskiem o przyznanie płatności obszarowych, były w posiadaniu rolnika lub jego spadkobiercy w dniu 31 maja roku, w którym został złożony ten wniosek;
- 2) zwierzęta, które były objęte wnioskiem o przyznanie płatności związanych do zwierząt, były w posiadaniu rolnika lub jego spadkobiercy przez okres, w jakim posiadanie zwierząt jest warunkiem przyznania tych płatności;
- 3) spełnia on warunki do przyznania danej płatności.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, spadkobierca rolnika wstępuje do toczącego się postępowania na jego miejsce na wniosek złożony w terminie 7 miesięcy od dnia otwarcia spadku.

3. Spadkobierca rolnika podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, numer identyfikacyjny, nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o przyznanie takiego numeru.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca rolnika dołącza:

- 1) prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo
- 2) w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku:
  - a) zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo
  - b) kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:
    - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
    - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe albo kopią tego potwierdzenia potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji, albo
- 3) zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, spadkobierca rolnika składa prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

6. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca rolnika, spadkobierca wstępujący do postępowania w sprawie przyznania płatności bezpośrednich, o których mowa w ust. 1:

- 1) dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, albo
- 2) składa wraz z postanowieniem sądu, o którym mowa w ust. 5,
  - oświadczenia pozostałych spadkobierców rolnika o wyrażeniu zgody na wstąpienie tego spadkobiercy na miejsce rolnika i przyznanie mu płatności bezpośrednich.

7. Zgoda, o której mowa w ust. 6, nie jest wymagana, jeżeli miałyby być wyrażona przez małoletniego, a wniosek, o którym mowa w ust. 2, został złożony przez spadkobiercę będącego przedstawicielem ustawowym tego małoletniego.

8. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca rolnika składa do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego rolnik złożył wniosek, o którym mowa w ust. 1.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, decyzję w sprawie przyznania płatności bezpośrednich spadkobiercy rolnika wydaje się po złożeniu przez niego odpisu prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku.

10. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

11. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci rolnika nabył, jako przedmiot zapisu windykacyjnego, grunty lub zwierzęta objęte wnioskiem o przyznanie płatności bezpośrednich złożonym przez tego rolnika, lub prawo majątkowe, z którym łączy się posiadanie tych gruntów lub zwierząt, przepisy ust. 1–10 stosuje się odpowiednio.

Art. 27. 1. W przypadku rozwiązania albo przekształcenia rolnika albo wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w art. 26 ust. 1, w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich do dnia doręczenia decyzji w sprawie przyznania tych płatności, płatności bezpośrednie przysługują następcy prawnemu, jeżeli:

- 1) grunty, które były objęte wnioskiem o przyznanie płatności obszarowych, były w posiadaniu rolnika lub jego następcy prawnego w dniu 31 maja roku, w którym został złożony ten wniosek;
- 2) zwierzęta, które były objęte wnioskiem o przyznanie płatności związanych do zwierząt, były w posiadaniu rolnika lub jego następcy prawnego przez okres, w jakim posiadanie zwierząt jest warunkiem przyznania tych płatności;
- 3) spełnia on warunki do przyznania danej płatności.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, następca prawny rolnika wstępuje do toczącego się postępowania na miejsce rolnika na wniosek złożony w terminie 3 miesięcy od dnia wystąpienia zdarzenia prawnego, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne.

3. Następca prawny podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, numer identyfikacyjny, nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o przyznanie takiego numeru.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, następca prawny rolnika dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, następca prawny rolnika składa do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego rolnik złożył wniosek, o którym mowa w ust. 1.

6. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

Art. 28. 1. W przypadku gdy rolnik, który złożył za dany rok kalendarzowy wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich, złożył również za ten rok kalendarzowy wniosek, o którym mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3, art. 26 ust. 2 lub art. 27 ust. 2, wysokość jednolitej płatności obszarowej, płatności dla młodego rolnika, płatności dodatkowej, płatności związanych do powierzchni upraw lub płatności związanych do zwierząt dla tego rolnika, ustala się uwzględniając łączną powierzchnię obszaru zatwierdzonego lub łączną liczbę zwierząt zatwierdzonych, objętą tymi wnioskami.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do przyznawania płatności za zazielenienie oraz płatności dla małych gospodarstw, stosuje się art. 8 ust. 4 lit. c rozporządzenia nr 809/2014.

Art. 29. 1. W przypadku gdy rolnik, który złożył za dany rok kalendarzowy wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, złożył również za ten rok kalendarzowy wniosek, o którym mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3, art. 26 ust. 2 lub art. 27 ust. 2, wnioski te są rozpatrywane łącznie przez kierownika biura powiatowego Agencji, o którym mowa w art. 5 ust. 2.

2. W przypadku gdy rolnik, który za dany rok kalendarzowy złożył wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, złożył za dany rok kalendarzowy również wniosek, o którym mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3, art. 26 ust. 2 lub art. 27 ust. 2, do kierownika biura powiatowego Agencji innego niż

kierownik, o którym mowa w art. 5 ust. 2, kierownik, do którego został złożony wniosek, o którym mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3, art. 26 ust. 2 lub art. 27 ust. 2, przekazuje ten wniosek wraz z aktami sprawy, w celu łącznego rozpoznania wniosków złożonych przez tego rolnika, do kierownika, o którym mowa w art. 5 ust. 2, zawiadamiając o tym rolnika na piśmie.

3. Jeżeli decyzja w sprawie przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu zostanie wydana przed złożeniem przez rolnika wniosku, o którym mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3, art. 26 ust. 2 lub art. 27 ust. 2, lub przekazaniem, o którym mowa w ust. 3, kierownik biura powiatowego Agencji, o którym mowa w art. 5 ust. 2, dokonuje zmiany decyzji w sprawie przyznania tych płatności, jeżeli istnieje konieczność dokonania ich zmniejszeń lub wykluczeń wynikających ze stwierdzonych nieprawidłowości lub niezgodności, lub zastosowania art. 9 ust. 1 lub art. 8 rozporządzenia nr 1307/2013.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, zmiany decyzji w sprawie przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu dokonuje się bez zgody strony.

Art. 30. 1. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu rolnik, do którego została skierowana decyzja, zmarł, jego spadkobiercy przysługują prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania.

2. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu rolnik, do którego została skierowana decyzja, został rozwiązany albo przekształcony albo wystąpiło inne zdarzenie prawne, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby temu rolnikowi jako stronie postępowania, przysługują jego następcy prawnemu.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania, przysługują kilku spadkobiercom, prawa te wykonuje ten spadkobierca, na którego pozostali spadkobiercy wyrazili pisemną zgodę.

4. Należności z tytułu płatności przyznanych w decyzji, o której mowa w ust. 1, są przedmiotem dziedziczenia.

5. Jeżeli płatności bezpośrednio lub płatność niezwiązana do tytoniu nie zostały przekazane na rachunek bankowy rolnika, jego spadkobierca, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji, o której mowa w ust. 1, składa wniosek o wypłatę przyznanych płatności do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego rolnik złożył wniosek o przyznanie tych płatności, wraz z:

- 1) odpisem prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku – w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu albo
  - 2) zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia sporządzonym przez notariusza – w terminie 14 dni od dnia wpisu aktu poświadczenia dziedziczenia do rejestru aktów poświadczenia dziedziczenia, albo
  - 3) w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku:
    - a) zaświadczeniem sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo
    - b) kopią wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:
      - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
      - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego albo kopią tego potwierdzenia potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji
- jednak nie później niż przed upływem 6 miesięcy od dnia doręczenia rolnikowi decyzji w sprawie przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 3, spadkobierca rolnika składa prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

7. Jeżeli płatności bezpośrednio lub płatność niezwiązana do tytoniu nie zostały przekazane na rachunek bankowy rolnika, o którym mowa w ust. 2, jego następca prawny, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji, o której mowa w ust. 2, składa wniosek o wypłatę przyznanych płatności do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie tych płatności, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia temu rolnikowi tej decyzji.

8. Do wniosku, o którym mowa w ust. 7, następca prawny rolnika dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji.

9. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca rolnika, spadkobierca występujący z wnioskiem, o którym mowa w ust. 5:

- 1) dołącza do tego wniosku albo
- 2) składa wraz z postanowieniem sądu, o którym mowa w ust. 6 – oświadczenia pozostałych spadkobierców rolnika o wyrażeniu zgody na wypłatę mu płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu.

10. Zgoda, o której mowa w ust. 9, nie jest wymagana, jeżeli miałyby być wyrażona przez małoletniego, a wniosek, o którym mowa w ust. 5, został złożony przez spadkobiercę będącego przedstawicielem ustawowym tego małoletniego.

11. W przypadku złożenia wniosku o wypłatę płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję w sprawie wypłaty tych płatności.

12. W przypadku niezłożenia wniosku, o którym mowa w ust. 11, albo w przypadku wydania decyzji o odmowie wypłaty płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, wygasają z mocy prawa.

Art. 31. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji jest właściwy w sprawach uznawania przypadków działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w art. 2 ust. 2 rozporządzenia nr 1306/2013.

2. Uznanie danego przypadku za działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w art. 2 ust. 2 rozporządzenia nr 1306/2013, albo odmowa takiego uznania następuje w decyzji w sprawie przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu.

Art. 32. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji jest właściwy w sprawach zwrotu środków, o których mowa w art. 26 ust. 5 rozporządzenia nr 1306/2013.

2. Zwrot środków, o których mowa w art. 26 ust. 5 rozporządzenia nr 1306/2013, następuje w drodze decyzji.

3. O zwrocie środków, o których mowa w art. 26 ust. 5, kierownik biura powiatowego może rozstrzygnąć również w decyzji w sprawie przyznania płatności bezpośrednich.

4. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, warunki dokonywania zwrotu środków o których mowa w art. 26 ust. 5 rozporządzenia nr 1306/2013, mając na względzie przepisy, o których mowa w art. 1 pkt 1, oraz zapewnienie równego traktowania rolników.

Art. 33. 1. Po zakończeniu ostatecznymi decyzjami administracyjnymi postępowań w sprawie o przyznanie płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, a w przypadku gdy przysługuje na te decyzje skarga do sądu administracyjnego:

- 1) po bezskutecznym upływie terminu na wniesienie tej skargi albo
  - 2) po prawomocnym odrzuceniu albo oddaleniu tej skargi albo po prawomocnym umorzeniu postępowania sądowo-administracyjnego
- w aktach sprawy pozostawia się cyfrową kopię dokumentów powstałych w formie pisemnej, a skopiowane cyfrowo dokumenty poddaje się brakowaniu.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do dokumentów składających się na akta sprawy o:

- 1) wznowienie postępowania,
- 2) stwierdzenie nieważności, zmianę lub uchylenie decyzji administracyjnej,
- 3) stwierdzenie wygaśnięcia decyzji administracyjnej

– w sprawie o przyznanie płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, w postępowaniach przed kierownikiem biura powiatowego Agencji, dyrektorem oddziału regionalnego Agencji oraz Prezesem Agencji.

3. Cyfrową kopię dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 2:

- 1) sporządza się w formatach danych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114);

2) zapisuje się na informatycznym nośniku danych w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

4. Organ właściwy w sprawie, o której mowa w ust. 1 i 2, lub osoba przez niego upoważniona potwierdza bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu zgodność z oryginałem cyfrowej kopii dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 2.

5. Do postępowania z cyfrową kopią dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio przepisy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach określające sposób postępowania z dokumentami elektronicznymi.

6. W przypadku gdy z przepisów prawa wynika obowiązek wydania, przekazania lub dostarczenia akt sprawy, o której mowa w ust. 1 lub 2, lub dokumentów składających się na te akta, lub odpisów, wyciągów lub kopii tych dokumentów, do spełnienia tego obowiązku wystarczające jest wydanie, przekazanie lub dostarczenie uwierzytelnionego wydruku cyfrowej kopii dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 2.

Art. 34. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia szczegółowe warunki lub szczegółowy tryb przyznawania lub wypłaty płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, w tym szczegółowe warunki lub tryb przyznawania tych płatności spadkobiercy, małżonkowi lub następcy prawnemu rolnika, lub przejmującemu gospodarstwo, mając na względzie założenia Wspólnej Polityki Rolnej oraz zabezpieczenie przed nieuzasadnionym przyznawaniem tych płatności.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rozwoju wsi określa:

- 1) rodzaje dowodów potwierdzających wystąpienie okoliczności, o których mowa w art. 9 ust. 2 akapit trzeci rozporządzenia nr 1307/2013, mając na względzie przepisy art. 12 i 13 rozporządzenia nr 639/2014 oraz zabezpieczenie przed nieuzasadnionym przyznawaniem płatności bezpośrednich;
- 2) kryteria uznawania gruntów za pozostające w stanie nadającym się do wypasu lub uprawy, mając na względzie ramy tych kryteriów określone w art. 4 rozporządzenia nr 639/2014 oraz zabezpieczenie przed nieuzasadnionym przyznawaniem płatności obszarowych;

- 3) gatunki roślin wysokobiałkowych, do których może zostać przyznana płatność związana do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych, mając na względzie konieczność właściwego ukierunkowania tej płatności oraz zabezpieczenie przed nieuzasadnionym jej przyznawaniem;
- 4) rejony uprawy chmielu, z uwzględnieniem podziału terytorialnego kraju, mając na względzie czynniki przyrodnicze, tradycyjnie wyodrębnione rejony uprawy chmielu, a także plantacje chmielu założone przed dniem 1 września 2001 r.

3. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rozwoju wsi może określić wykaz obszarów, o których mowa w art. 32 ust. 3 lit. b rozporządzenia nr 1307/2013, mając na względzie rodzaj prowadzonej na danym obszarze działalności pozarolniczej oraz zabezpieczenie przed przyznawaniem płatności bezpośrednich do gruntów, które nie stanowią kwalifikujących się hektarów.

Art. 35. 1. W przypadku gdy z przepisów Unii Europejskiej dotyczących płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, w tym z przepisów wydanych w trybie rozporządzenia nr 1307/2013, wynika obowiązek zastosowania zmniejszenia (redukcji) kwoty danego rodzaju płatności, jej stawki lub podstawy do ustalenia wysokości płatności, w wyniku przekroczenia wielkości środków finansowych przewidzianych dla Rzeczypospolitej Polskiej z przeznaczeniem na ten rodzaj płatności lub w wyniku przekroczenia przewidzianej dla Rzeczypospolitej Polskiej wielkości powierzchni gruntów, lub liczby zwierząt, lub produktów rolnych, które mogą być objęte danym rodzajem płatności, Prezes Agencji ustala niezwłocznie wielkość tego przekroczenia i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa informacje w tym zakresie.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wielkość zmniejszenia (redukcji) kwoty danego rodzaju płatności, jej stawki lub podstawy do ustalenia wysokości płatności, mając na uwadze przekazane przez Prezesa Agencji informacje, o których mowa w ust. 1, oraz zasady ustalania wielkości takich zmniejszeń (redukcji) określone w przepisach Unii Europejskiej.

3. Organ właściwy w sprawach płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, na podstawie wielkości określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 2, ustala wielkość zmniejszenia (redukcji) kwoty danej płatności, przyznanej lub przypadającej na dany podmiot uprawniony do uzyskania tej płatności, albo zmniejszenia (redukcji) podstawy do przyznania takiemu podmiotowi

płatności, wyrażonego w przeliczeniu na jednostkę powierzchni gruntu, liczbę zwierząt albo ilość produktów rolnych, stanowiącą tę podstawę:

- 1) z urzędu, bez zgody strony, w drodze decyzji zmieniającej decyzję o przyznaniu danej płatności – w przypadku gdy płatność została przyznana;
- 2) w decyzji o przyznaniu danej płatności – w przypadku gdy płatność ta nie została jeszcze przyznana;
- 3) w decyzji o wypłacie danej płatności – w przypadku gdy przepisy przewidują wydanie takiej decyzji;
- 4) z urzędu, bez zgody strony, w drodze decyzji zmieniającej decyzję o wypłacie danej płatności – w przypadku gdy przepisy przewidują wydanie decyzji o wypłacie tej płatności, a środki z tytułu tej płatności nie zostały wypłacone.

4. W przypadku gdy dana płatność została już wypłacona, zwrotu z tytułu zmniejszenia (redukcji) tej płatności dokonuje się w trybie określonym w przepisach o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dla zwrotu kwot nienależnie lub nadmiernie pobranych środków.

5. Decyzja, o której mowa w ust. 3, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

6. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, w przypadku gdy zmniejszenie (redukcja) kwoty danego rodzaju płatności, jej stawki lub podstawy do ustalenia wysokości płatności jest możliwe do zastosowania w toku postępowania w sprawie o przyznanie danej płatności na podstawie przepisów Unii Europejskiej dotyczących płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, w tym przepisów wydanych w trybie rozporządzenia nr 1307/2013, z tym że jeżeli przepisy te nie określają trybu dokonania tego zmniejszenia (redukcji), ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 36. 1. Kary administracyjnej z tytułu nieprzestrzegania wzajemnej zgodności nie stosuje się, jeżeli wynosi ona nie więcej niż równowartość w złotych kwoty 100 euro.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, w decyzji w sprawie przyznania jednolitej płatności obszarowej, płatności za zazielenienie, płatności dla młodego rolnika, płatności dodatkowej, płatności związanych do powierzchni upraw lub płatności związanych do zwierząt:

- 1) podaje się informację o niezastosowaniu kary administracyjnej;

2) nakazuje się realizację w wyznaczonym terminie, o którym mowa w art. 39 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 640/2014, określonych działań naprawczych mających na celu usunięcie stwierdzonych niezgodności.

3. Agencja jest właściwa do podjęcia działań, o których mowa w art. 97 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 1306/2013, w tym kontroli realizacji działań, o których mowa w ust. 2 pkt 2, a w przypadku gdy niezgodność dotyczy wymogu, do którego kontroli, na podstawie art. 38 ust. 1 jest właściwy powiatowy lekarz weterynarii, do podjęcia tych działań jest właściwy ten lekarz.

4. W przypadku gdy rolnik nie podjął działań naprawczych, o których mowa w ust. 2 pkt 2, w terminie wyznaczonym w decyzji w sprawie przyznania jednolitej płatności obszarowej, płatności za zazielenienie, płatności dla młodego rolnika, płatności dodatkowej, płatności związanych do powierzchni upraw lub płatności związanych do zwierząt, stosuje się art. 29 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 98, poz. 634, z późn. zm.).

Art. 37. 1. W przypadku stwierdzenia drobnej niezgodności kary administracyjnej z tytułu nieprzestrzegania wzajemnej zgodności nie stosuje się.

2. Jeżeli w okresie określonym w art. 39 ust. 3 akapit pierwszy rozporządzenia nr 640/2014 zostanie stwierdzone, że rolnik nie usunął drobnej niezgodności w terminie ustalonym w raporcie z kontroli, określa się karę administracyjną z tytułu tej niezgodności zgodnie z art. 39 ust. 3 rozporządzenia nr 640/2014.

3. Karę administracyjną, o której mowa w ust. 2, określa się ustalając kwotę nienależnej płatności na podstawie przepisów o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Art. 38. 1. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, minimalne normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, uwzględniając art. 94 rozporządzenia nr 1306/2013 i załącznik II do tego rozporządzenia, a także biorąc pod uwagę warunki glebowe i klimatyczne, istniejące systemy gospodarowania, wykorzystanie gruntów rolnych, metody upraw i strukturę gospodarstw rolnych, jak również art. 9 rozporządzenia nr 640/2014.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) liczbę punktów, jaką przypisuje się stwierdzonej niezgodności w ramach oceny wagi, o której mowa w art. 72 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 809/2014, w zależności od rodzaju stwierdzonego naruszenia,
  - 2) przypadki drobnej niezgodności i liczbę punktów, jaką przypisuje się stwierdzonej drobnej niezgodności w ramach oceny wagi, o której mowa w art. 72 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 809/2014,
  - 3) wyrażoną w procentach wielkość kary administracyjnej w zależności od liczby punktów przypisanych stwierdzonym niezgodnościom
- mając na względzie przeprowadzenie oceny zgodnie z zasadami określonymi w przepisach rozporządzenia nr 1306/2013 i w przepisach wydanych w trybie tego rozporządzenia.

3. Minister właściwy do spraw rolnictwa ogłosi, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wykaz wymogów określonych w przepisach Unii Europejskiej z uwzględnieniem przepisów krajowych wdrażających te przepisy.

Art. 39. 1. Agencja przeprowadza kontrole administracyjne i na miejscu, w zakresie płatności bezpośrednich, określone w przepisach, o których mowa w art. 1 pkt 1, w tym kontrole w ramach wzajemnej zgodności wymogów lub norm, chyba że ustawa stanowi inaczej.

2. Przestrzeganie norm lub wymogów może podlegać kontroli administracyjnej zgodnie z art. 96 ust. 2 rozporządzenia nr 1306/2013.

3. Prezes Agencji może powierzyć przeprowadzanie kontroli, o których mowa w ust. 1, jednostkom organizacyjnym dysponującym odpowiednimi warunkami organizacyjnymi, kadrowymi i technicznymi, określonymi na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 1.

4. Prezes Agencji ustala sposób i metody typowania do kontroli, o których mowa w ust. 1, oraz liczbę podmiotów, które należy objąć określoną kontrolą.

Art. 40. 1. Czynności kontrolne w ramach kontroli na miejscu określonej w przepisach, o których mowa w art. 1, przeprowadzanej przez Agencję, są wykonywane przez osoby posiadające imienne upoważnienie wydane przez Prezesa Agencji.

2. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych, miejsce i zakres oraz podstawę prawną do ich wykonywania.

3. Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych osoba upoważniona do ich wykonywania jest obowiązana okazać imienne upoważnienie rolnikowi, jeżeli jest on obecny podczas kontroli.

4. Czynności kontrolne mogą być wykonywane podczas nieobecności rolnika także wówczas, gdy rolnik został zawiadomiony o kontroli zgodnie z art. 25 rozporządzenia nr 809/2014.

5. Osoby upoważnione do wykonywania czynności kontrolnych mają prawo do:

- 1) wstępu na teren gospodarstwa rolnego;
- 2) dostępu do zwierząt;
- 3) żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli;
- 4) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, sporządzania z nich odpisów, wyciągów lub kopii oraz zabezpieczania tych dokumentów;
- 5) pobierania próbek do badań;
- 6) żądania okazywania i udostępniania danych informatycznych.

6. Z czynności kontrolnych sporządza się raport zgodnie z art. 41, art. 43 i 72 ust. 1 i 4 rozporządzenia nr 809/2014, który w przypadku stwierdzenia drobnej niezgodności zawiera również informację, o której mowa w art. 72 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 809/2014, oraz termin usunięcia tej niezgodności ustalony zgodnie z art. 39 ust. 3 rozporządzenia 640/2014.

7. W przypadku gdy rolnik nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w raporcie, może zgłosić umotywowane zastrzeżenia na piśmie, co do ustaleń w nim zawartych, dyrektorowi oddziału regionalnego Agencji, w terminie 14 dni od dnia doręczenia raportu, chyba że bezpośrednio po zakończeniu kontroli rolnik, który był obecny podczas kontroli, zgłosił umotywowane zastrzeżenia, co do ustaleń zawartych w raporcie, osobie, która go sporządziła.

Art. 41. 1. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę rolnika, jako organ kontroli, o którym mowa w art. 67 ust. 1 lit. a rozporządzenia 809/2014, jest właściwy do przeprowadzania kontroli administracyjnych i kontroli na miejscu przestrzegania wymogów wskazanych w

załączniku II do rozporządzenia nr 1306/2013, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 13.

2. Czynności kontrolne w ramach kontroli na miejscu, o której mowa w ust. 1, zwanej dalej „kontrolą wymogów”, są wykonywane przez osoby posiadające imienne upoważnienie wydane przez powiatowego lekarza weterynarii, o którym mowa w ust. 1.

3. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych, miejsce i zakres oraz podstawę prawną do ich wykonywania.

4. W przypadku konieczności wykonania czynności kontrolnych w ramach kontroli, o których mowa w ust. 1, poza obszarem działania powiatowego lekarza weterynarii, o którym mowa w ust. 1, lekarz ten upoważnia do wykonania tych czynności powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na położenie siedziby stada w rozumieniu przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Do czynności kontrolnych przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na położenie siedziby stada:

- 1) wykonuje czynności kontrolne w ramach kontroli wymogów w miejscu, zakresie i terminie wskazanym w upoważnieniu;
- 2) sporządza protokół z wykonania czynności kontrolnych;
- 3) niezwłocznie przekazuje protokół, o którym mowa w pkt 2, powiatowemu lekarzowi weterynarii, o którym mowa w ust. 1.

6. Przed przystąpieniem do wykonania czynności kontrolnych w ramach kontroli wymogów osoba upoważniona do ich wykonania jest obowiązana okazać imienne upoważnienie do wykonania czynności kontrolnych rolnikowi, jeżeli jest on obecny podczas kontroli.

7. Czynności kontrolne w ramach kontroli wymogów mogą być wykonywane podczas nieobecności rolnika także wówczas, gdy rolnik został zawiadomiony o kontroli zgodnie z art. 25 rozporządzenia 809/2014.

8. Osoby upoważnione do wykonywania czynności kontrolnych w ramach kontroli wymogów mają prawo do:

- 1) wstępu na teren gospodarstwa rolnego, w tym do pomieszczeń i miejsc związanych z utrzymywaniem lub przebywaniem zwierząt;
- 2) dostępu do zwierząt;

- 3) pobierania próbek do badań;
- 4) żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli;
- 5) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, sporządzania z nich odpisów, wyciągów lub kopii oraz zabezpieczania tych dokumentów;
- 6) żądania okazywania i udostępniania danych informatycznych.

9. Rolnik jest obowiązany zapewnić przy wykonywaniu czynności kontrolnych niezbędną pomoc.

10. Powiatowy lekarz weterynarii, o którym mowa w ust. 1, sporządza raport z czynności kontrolnych zgodnie z art. 72 ust. 1 i 4 rozporządzenia nr 809/2014, a w przypadku stwierdzenia drobnej niezgodności, o której mowa w art. 99 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 1306/2013, w raporcie tym umieszcza również informację, o której mowa w art. 72 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 809/2014, oraz termin usunięcia tej niezgodności ustalony zgodnie z art. 39 ust. 3 rozporządzenia nr 640/2014 i przekazuje ten raport kierownikowi biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie jednolitej płatności obszarowej, płatności za zazielenienie, płatności dla młodego rolnika, płatności dodatkowej, płatności związanych do powierzchni upraw lub płatności związanych do zwierząt.

11. W przypadku gdy rolnik nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w raporcie, może zgłosić umotywowane zastrzeżenia, na piśmie, co do ustaleń w nim zawartych powiatowemu lekarzowi weterynarii, o którym mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia doręczenia raportu, chyba że bezpośrednio po zakończeniu kontroli rolnik, który był obecny podczas kontroli, zgłosił umotywowane zastrzeżenia co do ustaleń zawartych w raporcie osobie, która wykonywała czynności kontrolne.

12. Powiatowy lekarz weterynarii, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając zgłoszone zastrzeżenia, uzupełnia ustalenia zawarte w raporcie. W przypadku nieuwzględnienia zgłoszonych zastrzeżeń powiatowy lekarz weterynarii, o którym mowa w ust. 1, przekazuje zgłoszone zastrzeżenia, wraz ze swoim stanowiskiem do tych zastrzeżeń i raportem, do właściwego kierownika biura powiatowego Agencji.

13. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wymogi wskazane w załączniku II do rozporządzenia nr 1306/2013, do których kontroli jest właściwy powiatowy lekarz weterynarii, oraz rodzaj przeprowadzanych kontroli, z uwzględnieniem kontroli administracyjnych lub kontroli na miejscu, mając na względzie zapewnienie prawidłowego przeprowadzenia tej kontroli.

Art. 42. 1. Główny Lekarz Weterynarii, po zasięgnięciu opinii Prezesa Agencji, ustala czynniki do analizy ryzyka, na podstawie których jest przeprowadzane typowanie rolników do kontroli, o których mowa w art. 39 ust. 1, oraz liczbę gospodarstw, które zostaną objęte tymi kontrolami.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi oraz minister właściwy do spraw rolnictwa określają, w drodze zarządzenia, warunki i tryb współpracy Agencji i Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie przeprowadzania kontroli, o których mowa w art. 39 ust. 1.

Art. 43. 1. Oceny wagi stwierdzonej niezgodności, o której mowa w art. 72 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 809/2014, dokonuje się w raporcie z czynności kontrolnych, przypisując tej niezgodności odpowiednią liczbę punktów, a w przypadku stwierdzenia celowej niezgodności, o której mowa w art. 40 rozporządzenia nr 640/2014 i art. 75 rozporządzenia nr 809/2014, oceny wagi tej niezgodności dokonuje się w tym raporcie odrębnie, przypisując jej odpowiednią liczbę punktów.

2. Liczba punktów przypisana stwierdzonym niezgodnościom w raporcie z czynności kontrolnych jest uwzględniana przy dokonywaniu zmniejszeń lub wykluczeń, o których mowa w art. 73 ust. 2–5, art. 74 ust. 1 i art. 75 rozporządzenia nr 809/2014 i w art. 39 ust. 1 i 3–4 oraz art. 40 rozporządzenia nr 640/2014.

3. Ocena wagi stwierdzonej niezgodności, o której mowa w art. 72 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 809/2014, dokonana w raporcie z czynności kontrolnych, jest uwzględniana w postępowaniach w sprawach dotyczących pomocy finansowej w ramach działań objętych programem rozwoju obszarów wiejskich, określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w których warunkiem przyznania tej pomocy jest spełnianie wymogów lub norm przez rolnika będącego wnioskodawcą lub beneficjentem tej pomocy.

Art. 44. 1. Minister właściwy do spraw rolnictwa oraz minister właściwy do spraw rozwoju wsi określają, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki organizacyjne, kadrowe i techniczne, jakie powinny spełniać jednostki organizacyjne, którym można powierzyć przeprowadzanie kontroli administracyjnej lub kontroli na miejscu, o których mowa w art. 39 oraz w art. 41, mając na względzie zapewnienie wykonywania ich w jednolity sposób na obszarze całego kraju;

2) wzór imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych, mając na względzie ujednoczenie informacji zawartych w upoważnieniu.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa oraz minister właściwy do spraw rozwoju wsi mogą określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach wzajemnej zgodności wymogów lub norm, mając na względzie zapewnienie przeprowadzenia tych kontroli w jednolity sposób na obszarze całego kraju.

Art. 45. Przepisy art. 39 i 40, stosuje się odpowiednio do kontroli w zakresie spełniania warunków do przyznania płatności niezwiązanej do tytoniu.

Art. 46. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi może wprowadzić, w drodze rozporządzenia, w danym roku zaliczkową wypłatę płatności bezpośrednich, mając na względzie konieczność zakończenia kontroli warunków przyznawania płatności bezpośrednich oraz założenia do ustawy budżetowej na dany rok.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rozwoju wsi określa warunki i tryb wypłaty zaliczek na poczet płatności bezpośrednich, w tym wysokość tych zaliczek oraz termin rozpoczęcia ich wypłaty, mając na względzie konieczność zakończenia kontroli warunków przyznawania płatności bezpośrednich oraz założenia do ustawy budżetowej na dany rok.

3. W przypadku dokonywania zaliczkowej wypłaty płatności bezpośrednich, w decyzji w sprawie przyznania tych płatności określa się wysokość i termin wypłaty zaliczek.

Art. 47. W przypadku gdy kwota z tytułu płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, nie może zostać przekazana na rachunek bankowy rolnika z przyczyn niezależnych od Agencji, kierownik biura powiatowego Agencji stwierdza wygaśnięcie decyzji w sprawie przyznania tych płatności, jeżeli od dnia, w którym decyzja o jej przyznaniu stała się ostateczna, upłynęły co najmniej 2 lata.

Art. 48. W przypadku gdy przepisy rozporządzenia nr 1307/2013, w tym przepisy wydane w trybie tego rozporządzenia, określają obowiązek podjęcia działań lub umożliwiają realizację uprawnień przez państwo członkowskie Unii Europejskiej lub

właściwy organ, lub agencję płatniczą, Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia:

- 1) wyznaczyć Agencję lub Agencję Rynku Rolnego jako jednostkę organizacyjną wykonującą określone obowiązki lub uprawnienia lub
- 2) określić zadania realizowane przez Agencję lub Agencję Rynku Rolnego, lub sposób i tryb ich realizacji, lub
- 3) określić szczegółowe warunki dotyczące przyznawania płatności określonych tymi przepisami

– mając na względzie realizację celów określonych w przepisach Unii Europejskiej w zakresie płatności określonych tymi przepisami.

Art. 49. 1. Prezes Agencji, na podstawie danych dotyczących powierzchni działek rolnych zadeklarowanych we wnioskach o przyznanie płatności obszarowych, oblicza średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w poszczególnych województwach oraz średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju w danym roku.

2. Informacje o wielkości średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w poszczególnych województwach oraz średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, w danym roku, Prezes Agencji ogłasza corocznie, w terminie do dnia 30 września tego roku, w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw rozwoju wsi oraz na stronie internetowej Agencji.

Art. 50. W ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2012 r. poz. 86 oraz z 2013 r. poz. 1537) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) gospodarstwo rolne – wszystkie nieruchomości rolne będące w posiadaniu tego samego podmiotu lub gospodarstwo w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego

rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1307/2013”;

- 2) producent – producenta rolnego, organizację producentów, podmiot prowadzący zakład utylizacyjny oraz potencjalnego beneficjenta;”
- b) w pkt 3 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) rolnikiem w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1307/2013;”
- c) pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) organizacja producentów – grupę producentów rolnych, związek grup producentów rolnych, wstępnie uznaną grupę producentów owoców i warzyw, uznaną organizację producentów owoców i warzyw oraz uznane zrzeszenie organizacji producentów owoców i warzyw, uznane zrzeszenie organizacji producentów owoców i warzyw, ponadnarodową organizację producentów owoców i warzyw oraz ponadnarodowe zrzeszenie organizacji producentów owoców i warzyw;”
- d) uchyla się pkt 5;
- e) pkt 6a i 7 otrzymują brzmienie:
„6a) potencjalny beneficjent – osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która może ubiegać się o przyznanie pomocy w ramach działań objętych programem rozwoju obszarów wiejskich, niebędącą producentem rolnym, organizacją producentów lub podmiotem prowadzącym zakład utylizacyjny;
- 7) działka rolna – działkę rolną w rozumieniu art. 67 ust. 4 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1306/2013”, o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha;”
- f) pkt 9 otrzymuje brzmienie:
„9) płatności – pomoc finansową dla producentów rolnych, organizacji producentów i potencjalnych beneficjentów, udzielaną w całości lub w części ze środków Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji

Rolnej, Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji lub Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, oraz przejściowe wsparcie krajowe w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.”;

2) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. 1. Do postępowań w sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.

2. W postępowaniu w sprawach dotyczących wpisu do ewidencji producentów organ administracji publicznej:

- 1) stoi na straży praworządności;
- 2) jest obowiązany w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy;
- 3) udziela stronom, na ich żądanie, niezbędnych pouczeń, co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania;
- 4) zapewnia stronom, na ich żądanie, czynny udział w każdym stadium postępowania i na ich żądanie, przed wydaniem decyzji, umożliwia im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań; przepisu art. 81 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.

3. Strony oraz inne osoby uczestniczące w postępowaniu, o którym mowa w ust. 2, są obowiązane przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek; ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.”;

3) w art. 4 pkt 3a otrzymuje brzmienie:

„3a) systemu identyfikacji działek rolnych, o którym mowa w art. 70 rozporządzenia nr 1306/2013;”;

4) w art. 9a:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wektorowe granice oraz powierzchnię maksymalnego kwalifikowalnego obszaru, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. a i b rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 640/2014”;

b) w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) wyniki kontroli na miejscu, o których mowa w rozporządzeniu nr 640/2014.”

5) po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Art. 10a. Sprawy dotyczące wpisu do ewidencji producentów i wykreślenia z tej ewidencji rozstrzyga w drodze decyzji administracyjnej kierownik biura powiatowego Agencji.”;

6) w art. 11:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wpisu producenta do ewidencji producentów dokonuje się na jego wniosek złożony do kierownika, o którym mowa w art. 10a, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę wnioskodawcy.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję.”,

c) w ust. 3:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się nie później niż w dniu złożenia wniosku o przyznanie płatności, z tym że.”,

– uchyla się pkt 3 i 4,

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) producenci rolni lub potencjalni beneficjenci niewpisani do ewidencji producentów rolnych mogą złożyć wniosek łącznie z wnioskiem o przyznanie pomocy w ramach działań, o których mowa w art. .... oraz .....ustawy r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, za pośrednictwem organu właściwego do przyznania pomocy w ramach tych działań.”;

7) w art. 12:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W decyzji o wpisie producenta do ewidencji producentów producentowi nadaje się numer identyfikacyjny.”,

b) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. W przypadku producentów rolnych, podmiotów prowadzących zakłady utylizacyjne lub potencjalnych beneficjentów, działających w formie spółki cywilnej, nadaje się jeden numer identyfikacyjny. Numer identyfikacyjny nadaje się spółce.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, do wniosku o wpis do ewidencji producentów dołącza się pisemną zgodę współposiadaczy gospodarstwa rolnego.”;

8) w art. 13 uchyla się ust. 1–3;

9) w art. 14:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Producent jest obowiązany do zgłoszenia każdej zmiany danych zawartych w ewidencji producentów, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zmiany.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Zmiana danych w ewidencji producentów może być dokonywana również z urzędu na podstawie informacji pochodzących z innych ewidencji lub rejestrów publicznych prowadzonych przez organy lub podmioty wykonujące zadania publiczne, do których Agencja ma ustawowy dostęp.”.

Art. 51. W ustawie z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. z 2011 r. Nr 145, poz. 868 oraz z 2012 r. poz. 243 i 1258) uchyla się art. 24.

Art. 52. W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744, z 2011 r. Nr 54, poz. 278 oraz z 2014 r. poz. 29) w art. 3 w ust. 2 w pkt 4 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) kontroli administracyjnych i kontroli na miejscu przestrzegania wymogów, w zakresie określonym w przepisach o płatnościach w ramach systemów

wsparcia bezpośredniego, jako organ kontroli, o którym mowa w art. 67 ust. 1 lit. a rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69),”.

Art. 53. 1. Rolnika ubiegającego się o przyznanie płatności bezpośrednich za 2015 r. uznaje się za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw, o którym mowa w art. 61 rozporządzenia nr 1307/2013, zwanym dalej „systemem dla małych gospodarstw”, jeżeli:

- 1) spełnia warunki do przyznania płatności bezpośrednich, oraz
- 2) łączna kwota płatności bezpośrednich, określona dla tego rolnika zgodnie z art. 63 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1307/2013 na podstawie wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich za 2015 r. oraz wniosku, o którym mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3, art. 26 ust. 2 lub art. 27 ust. 2, wynosi nie więcej niż równowartość w złotych kwoty 1250 euro.

2. Rolnika ubiegającego się o przyznanie płatności bezpośrednich za 2015 r. uznaje się za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw także w przypadku, gdy łączna kwota płatności bezpośrednich, określona dla tego rolnika zgodnie z art. 63 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1307/2013 na podstawie wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich za 2015 r. oraz wniosku, o którym mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3, art. 26 ust. 2 lub art. 27 ust. 2, wynosi więcej niż równowartość w złotych kwoty 1250 euro, jeżeli rolnik złożył wniosek o uznanie go za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw.

3. Wniosek o uznanie za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw, o którym mowa w ust. 2, składa się do dnia 9 czerwca 2015 r. składając wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich albo składając odrębny wniosek na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję.

4. W 2015 r. rolnik uczestniczący w systemie dla małych gospodarstw może wystąpić z tego systemu składając oświadczenie o wystąpieniu z tego systemu w terminie do dnia 9 czerwca tego roku.

5. W decyzji w sprawie przyznania płatności dla małych gospodarstw za 2015 r.

- 1) stwierdza się, że rolnik uczestniczy w systemie dla małych gospodarstw – w przypadku, o którym mowa w ust. 1;
- 2) uznaje się, że rolnik uczestniczy w systemie dla małych gospodarstw – w przypadku, o którym mowa w ust. 2;
- 3) stwierdza się, że rolnik nie uczestniczy w systemie dla małych gospodarstw – w przypadku, o którym mowa w ust. 3.

6. W kolejnych latach rolnik uczestniczący w systemie dla małych gospodarstw może wystąpić z tego systemu składając oświadczenie o wystąpieniu z tego systemu w terminie do dnia 30 września roku, w którym to wystąpienie ma nastąpić. W takim przypadku w decyzji w sprawie przyznania płatności bezpośrednich za rok, w którym zostało złożone to oświadczenie, stwierdza się że rolnik nie uczestniczy w systemie dla małych gospodarstw.

7. Oświadczenie o wystąpieniu z systemu dla małych gospodarstw składa się do kierownika biura powiatowego Agencji, o którym mowa w art. 5 ust. 2:

- 1) składając wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich albo
- 2) na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję.

Art. 54. Zgody na przyznanie płatności niezwiązanej do tytoniu nabywcy gospodarstwa rolnego, wyrażone na podstawie art. 24ab ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1164, z późn. zm.²⁾), zachowują moc.

Art. 55. 1. Zachowują ważność:

- 1) wpisy do ewidencji producentów dokonane;
- 2) numery identyfikacyjne nadane;
- 3) zaświadczenia o nadanym numerze identyfikacyjnym wydane – na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 49, przed dniem wejścia w życie ustawy.

2. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 3, uznaje się za decyzje administracyjne o wpisie producenta do ewidencji producentów.

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1529, z 2013 r. poz. 311 oraz z 2014 r. poz. 240.

Art. 56. Producentów uznanych jako przetwórców na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 50, przed dniem wejścia w życie ustawy, uznaje się za potencjalnych beneficjentów w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 50, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 57. Do płatności bezpośredniej, płatności uzupełniającej, płatności cukrowej, płatności do pomidorów, wsparcia specjalnego, płatności do upraw roślin energetycznych oraz pomocy do plantacji trwałych w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 58, oraz do postępowań w sprawach dotyczących tych płatności, wsparcia lub pomocy:

- 1) wszczętych i niezakończonych ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy,
- 2) zakończonych ostateczną decyzją wydaną na podstawie dotychczasowych przepisów, które zostały wznowione od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy – stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 58. Traci moc ustawa z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

Art. 59. Ustawa wchodzi w życie z dniem 15 marca 2015 r., z wyjątkiem art. 11 ust. 2–4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Uzasadnienie

Projektowana ustawa ustanawia przepisy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz zmienia ustawę o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, ustawę o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno oraz ustawę o Inspekcji Weterynaryjnej.

Projektowana ustawa o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego wdraża przepisy w sprawie systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników ustanowione w następujących rozporządzeniach unijnych:

- 1) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1307/2013”,
- 2) rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 641/2014 z dnia 16 czerwca 2014 r. ustanawiającym zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 ustanawiającym przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 74),
- 3) rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 639/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie uzupełnienia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz zmiany załącznika X do tego rozporządzenia (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 1), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 639/2014”,
- 4) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1306/2013”,
- 5) rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającym zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 809/2014”,
- 6) rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz

zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 640/2014”.

Wdrożenie przepisów unijnych polega na nadaniu kompetencji organom i jednostkom organizacyjnym w zakresie dotyczącym płatności bezpośrednich (tj. jednolitej płatności obszarowej, płatności za zazielenienie, płatności dla młodych rolników, płatności dodatkowej, płatności związanych do powierzchni upraw, płatności związanych do zwierząt i płatności dla małych gospodarstw) oraz płatności niezwiązanej do tytoniu, określeniu zasad i trybu przyznawania oraz wypłaty tych płatności rolnikom, a także określeniu zasad i trybu przeprowadzania kontroli w zakresie tych płatności (w zakresie nieokreślonym w przepisach Unii Europejskiej lub pozostającym w gestii państwa członkowskiego). Znalazło to odzwierciedlenie w projektowanym art. 1.

Projektowany art. 2 zestawia określenia używane w ustawie wraz z ich wyjaśnieniami. Proponuje się, aby określenia te zasadniczo były tożsame z takimi samymi określeniami zawartymi w odpowiednich przepisach unijnych („działka rolna”, „gospodarstwo rolne”, „rolnik”, „jednolita płatność obszarowa”, „płatność dla młodych rolników”, „zagajniki o krótkiej rotacji”, „obszar zatwierdzony”, „zwierzę zatwierdzone”) albo ich odpowiednikami („płatność za zazielenienie”, „płatność dodatkowa”, „praktyki zazielenienia”, „płatność dla małych gospodarstw”). Wprowadzona została również definicja „normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska”, odwołująca się do art. 94 rozporządzenia nr 1306/2013 i załącznika II do tego rozporządzenia.

Zgodnie z art. 67 ust. 4 lit. a rozporządzenia nr 1306/2013, działka rolna podlega w razie konieczności dalszemu wyznaczeniu na podstawie konkretnego użytkowania, a państwa członkowskie mogą ustanowić dodatkowe kryteria wyznaczania działki rolnej. Korzystając z tej możliwości, w projektowanym art. 2 pkt 2 doprecyzowano, że obszary zalesione oraz zagajniki o krótkiej rotacji stanowią odrębną działkę rolną. Dzięki temu zostały one wyodrębnione z grupy upraw objętej jednolitą płatnością obszarową, co z kolei przekłada się na sposób ich deklarowania we wniosku o przyznanie płatności, a tym samym ułatwia przeprowadzanie kontroli.

W przypadku „gospodarstwa rolnego” i „rolnika” (projektowany art. 2 pkt 3 i 14) definicję zawartą w odpowiednich przepisach unijnych uszczegółowiono, zawężając lokalizację gospodarstwa/miejsce prowadzenia działalności rolniczej do terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W przypadku „zagajników o krótkiej rotacji” (projektowany art. 2 pkt 18) doprecyzowano, że stanowią one jednolitą gatunkowo uprawę drzew.

W projektowanym art. 2 pkt 12 i 13 znalazł odzwierciedlenie dokonany w projektowanej ustawie podział płatności w ramach dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją na „płatności związane do powierzchni upraw” i „płatności związane do zwierząt”. Podziału tego dokonano ze względu na różny charakter wsparcia w sektorach produkcji roślinnej (płatności do hektara uprawy) i zwierzęcej (płatności do sztuki zwierzęcia), co determinuje kształt przepisów w tym zakresie.

Ponadto, z uwagi na fakt, że projektowana ustawa przewiduje objęcie przejściowym wsparciem krajowym wyłącznie sektora tytoniu, proponuje się używanie w projektowanej ustawie określenia „płatność niezwiązana do tytoniu” (a nie „przejściowe wsparcie krajowe”), co znalazło odzwierciedlenie w projektowanym art. 2 pkt 11.

Regulacje zaproponowane w art. 3-5 odpowiadają dotychczasowym przepisom w tym zakresie, zostały jedynie odpowiednio dostosowane w związku z wejściem w życie nowych rozporządzeń unijnych, które zastąpiły rozporządzenia przywoływane w dotychczasowych przepisach, oraz w związku z nowym znaczeniem określeń użytych w ustawie.

Projektowany art. 3 określa zasady prowadzenia postępowań w sprawach indywidualnych dotyczących płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu przez organ administracji publicznej oraz obowiązki stron i innych osób uczestniczących w postępowaniu.

W celu usprawnienia, uproszczenia i obniżenia kosztów prowadzonych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) postępowań w sprawach indywidualnych dotyczących płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, proponuje się uregulowanie niektórych kwestii na zasadzie odstępstwa od przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego (Kpa), w szczególności art. 7, 9, 10, 77 § 1 i 81 Kpa. Takie odmienne regulacje zostały zamieszczone w szczególności w art. 3 ust. 2 i 3 projektowanej ustawy.

Proponuje się, aby strony oraz inne osoby uczestniczące w postępowaniu w sprawach dotyczących płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu obowiązane były przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia, co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek. Proponuje się, aby ciężar udowodnienia faktu spoczywał na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.

Postępowanie w sprawie przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu prowadzone jest na wniosek osoby, która rzeczywiście zajmuje się uprawą gruntów rolnych (posiadacz). Zatem to ubiegający się o płatności powinien przedstawić wszelkie dowody niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy.

Przepisy takie zostały wprowadzone już w 2007 r. z uwagi na potrzebę położenia większego nacisku na uaktywnienie stron w przedmiotowym postępowaniu. Częstym problemem podnoszonym przez ARiMR był brak reakcji wnioskodawców na wezwania do uzupełniania danych zamieszczonych we wnioskach o przyznanie płatności, a nawet celowe uchylanie się od złożenia wyjaśnień. Częste były przypadki reagowania dopiero wówczas, gdy decyzja była dla nich negatywna.

Propozycja odejścia od zasady prawdy obiektywnej w postępowaniu administracyjnym dotyczącym przyznania płatności oraz uaktywnienia stron tego postępowania jest ściśle związana z obowiązkami ciążącymi na państwie członkowskim, a szczególnie na agencji płatniczej, w zakresie prawidłowego wydatkowania środków unijnych. Państwo członkowskie jest bowiem obowiązane na mocy przepisów Unii Europejskiej do przyjęcia regulacji zapewniających skuteczną ochronę interesów finansowych Unii Europejskiej (art. 58 ust. 1 rozporządzenia nr 1306/2013). Z tego względu koniecznym jest zarówno ograniczenie, tam gdzie to możliwe, uznaniowości organów, przed którymi toczą się postępowania w sprawie przyznania pomocy, poprzez określenie precyzyjnych kryteriów przyznawania pomocy, jak i oparcie postępowania dowodowego w znacznym stopniu na dowodach przedstawionych przez stronę w toku postępowania poprzez przeniesienie ciężaru udowodnienia faktu na osobę, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.

Omawiana wyżej instytucja jest wzorowana na ugruntowanych w doktrynie i sprawdzonych w praktyce przepisach Kodeksu postępowania cywilnego i Kodeksu

cywilnego. Wyłączenie stosowania przepisów Kpa w tym zakresie nie spowoduje osłabienia sytuacji prawnej wnioskodawców w postępowaniu w sprawie przyznania pomocy, gdyż w praktyce proponowane regulacje będą miały zastosowanie w sytuacjach spornych, np. w przypadku złożenia wniosku na tę samą działkę przez dwóch lub większą liczbę wnioskodawców. W sytuacji, gdy taki spór nie istnieje, kierownik biura powiatowego ARiMR, wydając decyzję w sprawie płatności, się bierze pod uwagę zawarte we wniosku oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu działek rolnych objętych wnioskiem. W takim przypadku w postępowaniu w sprawie przyznania płatności jest to wystarczający dowód, na podstawie którego następuje pozytywne rozpatrzenie wniosku.

Ponadto, podkreślenia wymaga to, że przerzucenie ciężaru dowodowego na osobę, która z danego faktu wywodzi skutki prawne, nie jest sprzeczne z podstawowymi zasadami procedury administracyjnej. Kpa przewiduje bowiem kontradyktoryjny tryb postępowania, np. w przypadku wyznaczenia przez organ rozprawy w sytuacjach spornych. Na rozprawie strony ustosunkowują się do materiału zgromadzonego przez organ, składają wyjaśnienia, zgłaszają żądania, propozycje i zarzuty oraz wypowiadają się co do wyników postępowania administracyjnego. Rozprawa pozwala na wymianę poglądów uczestników postępowania wyjaśniającego, ich uzgadnianie i tworzy możliwość szybkiego komunikowania się, a w rezultacie sprzyja usprawnieniu i uproszczeniu postępowania wyjaśniającego i zabezpieczeniu zasady ogólnej szybkości postępowania.

Należy podkreślić, że dotychczasowa praktyka wskazuje, iż przerzucenie ciężaru dowodowego na osobę, która z danego faktu wywodzi skutki prawne, korzystnie wpłynęło na ekonomikę prowadzonych postępowań.

Z powyższych względów dokonano też modyfikacji w zakresie dotyczącym:

- 1) zebrania i rozpatrzenia przez organ, przed którym toczy się postępowanie administracyjne, materiału dowodowego (art. 77 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego), ograniczając w projektowanym art. 3 ust. 2 pkt 2 stosowanie przepisu Kpa jedynie do obowiązku rozpatrzenia w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego;
- 2) ograniczenia stosowania zasady wyrażonej w art. 10 Kpa jedynie do obowiązku zapewnienia stronom, ale na ich żądanie, czynnego udziału w każdym stadium postępowania, z jednoczesnym wyłączeniem stosowania przepisu art. 81 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Jednocześnie, poprzez określenie w projektowanym art. 3 ust. 2 pkt 1, że w postępowaniu administracyjnym w sprawie przyznania płatności organ, przed którym toczy się postępowanie stoi na straży praworządności, proponuje się stosowanie w tym postępowaniu art. 7 Kpa tylko w części stanowiącej zasadę praworządności.

Z kolei „wyłączenie stosowania” przepisów art. 9 Kpa nie pogorszy pozycji strony, ponieważ proponuje się, aby organy administracji publicznej prowadzące postępowanie były zobowiązane w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy oraz, w razie uzasadnionej potrzeby, udzielić na żądanie strony oraz innych osób uczestniczących w postępowaniu niezbędnych wyjaśnień co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania (art. 3 ust. 2 pkt 3 projektu).

Projektowany art. 3 ust. 4 umożliwia, w określonym przypadku, zmianę decyzji ostatecznej w sprawie przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu.

Projektowany art. 4 ustanawia agencję płatniczą oraz wskazuje jej kompetencje i zadania w zakresie płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu, a projektowany art. 5 określa właściwość organów w sprawach dotyczących tych płatności. Proponuje się, aby – tak jak dotychczas – agencją płatniczą była ARiMR, kierownik biura powiatowego ARiMR zasadniczo był właściwy w sprawach dotyczących płatności, a jego właściwość miejscową ustalano według miejsca zamieszkania lub siedziby rolnika.

Projektowany art. 6 określa ogólną zasadę przyznawania płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu, wskazując, że płatności bezpośrednie oraz płatność niezwiązana do tytoniu są przyznawane rolnikowi, jeżeli są spełnione warunki przyznania tych płatności określone w przepisach unijnych, w przepisach projektowanej ustawy oraz w przepisach wydanych na jej podstawie.

Projektowany art. 7 ust. 1-2 wdraża art. 10 rozporządzenia nr 1307/2013, określający minimalne wymogi dotyczące otrzymywania płatności bezpośrednich. Przepis ten ma zapobiegać nadmiernemu obciążeniu administracyjnemu związanemu z zarządzaniem płatnościami o niskich kwotach.

Mając na względzie możliwość przewidzianą w art. 10 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1307/2013, Polska zdecydowała się na stosowanie limitu powierzchniowego, co oznacza, że płatności bezpośrednie mogą zostać przyznane rolnikowi, jeżeli łączna powierzchnia gruntów rolnych będących w posiadaniu tego rolnika jest nie mniejsza niż 1 ha.

Niemniej jednak zgodnie z art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 1307/2013, w przypadku stosowania progu powierzchniowego, należy stosować próg kwotowy w odniesieniu do rolników, którzy nie spełniają wymogu dotyczącego minimalnej powierzchni, ale otrzymują płatności związane do zwierząt.

Polska, korzystając z możliwości przewidzianej w art. 10 ust. 2 rozporządzenia nr 1307/2013, zdecydowała o dostosowaniu progu kwotowego, wykorzystując maksymalnie limit określony w załączniku IV do rozporządzenia nr 1307/2013. Dzięki temu potencjał warunku o minimalnych wymogach dotyczących przyznawania płatności w ograniczaniu nakładu administracyjnego związanego z obsługą wniosków zostanie w pełni wykorzystany.

Oznacza to, że w przypadku beneficjenta płatności związanych do zwierząt, płatności bezpośrednie mogą zostać przyznane również wtedy, gdy łączna powierzchnia gruntów rolnych będących w jego posiadaniu jest mniejsza niż 1 ha. W takim przypadku stosuje się jednak próg kwotowy, który wynosi 200 EUR.

Opisane decyzje Polski znalazły odzwierciedlenie w proponowanym brzmieniu art. 7 ust. 1-2. Dodatkowo przepis ten ustanawia warunek, że rolnikowi został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, który dotychczas był jednym z warunków przyznania płatności bezpośrednich.

Projektowane art. 7 ust. 3-4 oraz art. 34 ust. 2 pkt 1 wdrażają przepisy rozporządzenia nr 1307/2013, które mają zapewnić ukierunkowanie wsparcia na tzw. rolników aktywnych zawodowo.

Stosownie do art. 9 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1307/2013, nie przyznaje się płatności bezpośrednich osobom fizycznym lub prawnym ani grupom osób fizycznych lub prawnych, które administrują portami lotniczymi, wodociągami, stałymi terenami sportowymi i rekreacyjnymi, jak również świadczą usługi przewozu kolejowego lub usługi w zakresie obrotu nieruchomościami. Zgodnie z art. 9 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 1307/2013, w stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów zdecydować o uzupełnieniu ww. przedsiębiorstw i rodzajów działalności o wszelkie inne podobne nierolnicze przedsiębiorstwa lub rodzaje działalności, a następnie mogą zdecydować o usunięciu takich uzupełnień. W związku z powyższym w projektowanym art. 7 ust. 4 proponuje się ustanowienie fakultatywnego upoważnienia do określenia, w drodze rozporządzenia, wykazu innych podobnych rodzajów działalności nierolniczej.

Przepisy unijne ustanawiają jednakże wyjątki od tej zasady. Pierwszy wyjątek odnosi się do rolników, którzy w poprzednim roku otrzymali tylko płatności bezpośrednio nieprzekraczające określonej kwoty; kwotę tę określają państwa członkowskie na podstawie obiektywnych kryteriów, takich jak ich charakterystyczne cechy krajowe lub regionalne, i nie może być ona wyższa niż 5 000 EUR (art. 9 ust. 4 rozporządzenia nr 1307/2013).

W projektowanym art. 7 ust. 3 proponuje się, określenie granicznej rocznej kwoty płatności bezpośrednich, do wysokości której rolnika zawsze (niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności nierolniczej) uznaje się za aktywnego, na maksymalnym dopuszczalnym poziomie, tj. 5 000 EUR. Dzięki temu stosunkowo duża liczba rolników zostanie „automatycznie” uznana za aktywnych zawodowo, upraszczając ubieganie się o płatności przez najmniejsze gospodarstwa, a także ograniczając nakłady administracyjne związane z obsługą wniosków.

Drugi wyjątek został określony w art. 9 ust. 2 akapit trzeci rozporządzenia nr 1307/2013, zgodnie z którym osobę lub grupę osób prowadzącą ww. rodzaj działalności lub rodzaj działalności określony w rozporządzeniu krajowym, uważa się jednak za rolnika aktywnego zawodowo, jeżeli za pomocą możliwych do zweryfikowania dowodów, w formie wymaganej przez państwa członkowskie, udokumentuje ona, że

- a) roczna kwota płatności bezpośrednich wynosi co najmniej 5 % całości przychodów uzyskanych przez nią z działalności pozarolniczej w ostatnim roku obrotowym, za który dowody takie są dostępne;
- b) jej działalność rolnicza nie ma charakteru marginalnego; lub
- c) jej główną działalność gospodarczą lub przedmiot działalności stanowi wykonywanie działalności rolniczej.

Upoważnienie do określenia, w drodze rozporządzenia, rodzajów dowodów potwierdzających wystąpienie ww. okoliczności ustanowiono w projektowanym art. 34 ust. 2 pkt 1.

Projektowany art. 8 określa warunki przyznania płatności obszarowych, które odnoszą się do gruntów rolnych (w odróżnieniu od warunków określonych w projektowanym art. 7, które odnoszą się do rolnika).

Projektowany art. 8 ust. 1 pkt 1 lit. a stanowi, że płatności obszarowe są przyznawane do powierzchni działki rolnej położonej na gruntach będących kwalifikującymi się hektarami.

Projektowany art. 8 ust. 1 pkt 1 lit. b wdraża art. 36 ust. 5 rozporządzenia nr 1307/2013, zgodnie z którym, z wyjątkiem przypadku działania siły wyższej lub okoliczności nadzwyczajnych, grunty rolne muszą pozostawać w posiadaniu rolnika w dniu ustalonym przez państwo członkowskie, który nie może przypadać później niż ustalona przez to państwo członkowskie data zmiany wniosku o przyznanie płatności. Proponuje się, aby dniem tym był, tak jak dotychczas, dzień 31 maja roku złożenia wniosku.

Projektowany art. 8 ust. 1 pkt 1 lit. c wdraża art. 72 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia nr 1306/2013, zgodnie z którym, w zakresie bezpośredniej płatności obszarowej, każde z państw członkowskich określa minimalny rozmiar działki rolnej, w odniesieniu do której można składać wnioski. Minimalna powierzchnia nie może jednak przekraczać 0,3 ha. Proponuje się, aby minimalna powierzchnia wynosiła, tak jak dotychczas, 0,1 ha.

Projektowany art. 8 ust. 1 pkt 2 wdraża art. 5 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1306/2013, zgodnie z którym państwa członkowskie określają maksymalny kwalifikowalny obszar do celów systemów wsparcia wymienionych w załączniku I do rozporządzenia nr 1307/2013.

Projektowany art. 8 ust. 2 i ust. 3 pkt 2 wdraża art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 640/2014, upoważniając ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia, w drodze rozporządzenia, maksymalnej szerokości elementów krajobrazu, które uznawane są za część kwalifikującego się obszaru działki rolnej.

Projektowany art. 8 ust. 3 pkt 1 nadaje ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa upoważnienie do określenia, w drodze rozporządzenia, gatunków drzew, których uprawa stanowi zagajnik o krótkiej rotacji, oraz maksymalny cykl zbioru dla każdego z tych gatunków drzew, wdrażając w ten sposób art. 4 ust. 2 akapit pierwszy lit. c rozporządzenia nr 1307/2013.

Projektowany art. 8 ust. 3 pkt 3 upoważnia ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia, w drodze rozporządzenia, maksymalnego zagęszczenia drzew na hektar, w przypadku którego działka rolna zawierająca rozrzucone drzewa uznawana jest za kwalifikujący się obszar. Przepis ten wdraża art. 9 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 640/2014.

Projektowany art. 9 ustanawia przepisy dotyczące nowego komponentu systemu płatności bezpośrednich – płatności z tytułu praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska, o której mowa w rozdziale 3 tytuł III rozporządzenia nr 1307/2013, tj. płatności za zazielenienie. Zgodnie z przepisami unijnymi (art. 43 ust. 1 rozporządzenia nr 1307/2013), jest to obowiązkowy do wdrożenia przez państwa członkowskie element systemu płatności bezpośrednich. Celem wprowadzenia nowej płatności jest poprawa oddziaływania na środowisko Wspólnej Polityki Rolnej, przede wszystkim w zakresie różnorodności biologicznej i klimatu.

Zgodnie z projektowanym art. 9 ust. 1 rolnik zobowiązany do przestrzegania praktyk zazielenienia zgodnie z art. 43 ust. 1 nie może ich realizować poprzez krajowe lub regionalne systemy certyfikacji środowiskowej, o których mowa w art. 43 ust. 3 lit. b rozporządzenia nr 1307/2013. Możliwa będzie natomiast realizacja praktyki dywersyfikacji upraw (zgodnie z art. 43 ust. 2 lit. a)) poprzez praktyki równoważne, przynoszące ten sam lub większy poziom korzyści dla klimatu i środowiska do praktyki dywersyfikacji upraw. Jako praktyki równoważne do dywersyfikacji upraw, zgodnie z załącznikiem IX do rozporządzenia 1307/2013 zostały wskazane wyłącznie zobowiązania dotyczące płodozmianu (obejmujące

wymóg posiadania przynajmniej 3 upraw, przy czym uprawa główna obejmuje maksymalnie 75% oraz prowadzona jest korzystniejsza dla środowiska wieloletnia sekwencja upraw lub odłogowania) lub międzyplonów. Na podstawie projektowanego art. 9 ust. 2 minister właściwy do spraw rozwoju wsi upoważniony zostanie do określenia, w drodze rozporządzenia, pakietów lub wariantów w ramach programu rolnośrodowiskowego w ramach PROW 2007-2013 oraz w ramach programu rolnośrodowiskowo-klimatycznego w ramach PROW 2014-2020, poprzez które rolnik będzie mógł realizować wskazane powyżej zobowiązania ramach praktyk równoważnych, zapewniając, aby realizacja zobowiązania lub jego części skutkowała równoważnym lub większym poziomem korzyści dla klimatu i środowiska w porównaniu z praktyką dywersyfikacji upraw.

W art. 10 ust. 1 proponuje się ustanowienie okresu, w trakcie którego sprawdzany będzie udział i rodzaj upraw występujących na gruntach ornych w gospodarstwie. Okres ten nie może być dłuższy niż 2 miesiące.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 minister właściwy do spraw rolnictwa upoważniony zostanie do określenia, w drodze rozporządzenia, daty rozpoczęcia i zakończenia okresu, w trakcie którego sprawdzany będzie sposób realizacji praktyki dywersyfikacji upraw. Okres ten będzie przypadał na najistotniejszy okres uprawy oraz w trakcie tego okresu będzie możliwe zweryfikowanie realizacji przez rolnika praktyki dywersyfikacji upraw.

Projektowany art. 11 ust. 1 określa obowiązek ponownego przekształcenia w trwały użytek zielony wyznaczonego przez państwo członkowskie cennego przyrodniczo trwałego użytku zielonego objętego zakazem zaorywania lub przekształcania, położonego na obszarze Natura 2000 (zgodnie z art. 45 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia nr 1307/2013), który został zaorany lub przekształcony.

Zgodnie z projektowanym art. 11 ust. 7 do wyznaczenia, w drodze rozporządzenia, trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo, upoważniony będzie minister właściwy do spraw rolnictwa, mając na uwadze zapewnienie ochrony wartościowych pod względem środowiskowym trwałych użytków zielonych.

Projektowany art. 11 ust. 2 stanowi, że w przypadku, gdy w skali kraju stosunek powierzchni trwałych użytków zielonych do całkowitego obszaru gruntów rolnych zmaleje o więcej niż 5%, w odniesieniu do stosunku ustalonego w 2015 r., wprowadza się zakaz przekształcania trwałych użytków zielonych oraz nakłada się na rolników obowiązek przywrócenia lub ustanowienia trwałych użytków zielonych, zgodnie z przepisami art. 44 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 639/2014.

Zgodnie z projektowanym art. 11 ust. 3 Agencja zobowiązana jest powiadomić na piśmie rolnika objętego obowiązkiem ponownego przekształcenia gruntu, w przypadku, gdy w skali kraju stosunek powierzchni trwałych użytków zielonych do całkowitego obszaru gruntów rolnych zmaleje o więcej niż 5%, w odniesieniu do stosunku ustalonego w 2015 r.

Projektowany art. 11 ust. 4 upoważnia ministra właściwego do spraw rozwoju wsi do ogłoszenia do dnia 30 listopada każdego roku, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, procentu, o jaki zmalał albo zwiększył się stosunek wskaźnika trwałych użytków zielonych do całkowitego obszaru gruntów rolnych, w stosunku do wskaźnika referencyjnego.

Zgodnie z art. 11 ust. 5 w przypadku nieprzestrzegania obowiązku ponownego przekształcenia gruntu w trwały użytek zielony w związku z zaoraniem lub przekształceniem

trwałego użytku zielonego cennego pod względem środowiskowym lub w związku z wprowadzeniem zakazu przekształcania trwałych użytków zielonych w przypadku, gdy w skali kraju stosunek powierzchni trwałych użytków zielonych do całkowitego obszaru gruntów rolnych zmaleje o więcej niż 5%, w odniesieniu do stosunku ustalonego w 2015 r., stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji - do żądania wykonania ww. obowiązku w drodze egzekucji administracyjnej, zgodnie z projektowanym art. 11 ust. 6, uprawniony jest Prezes Agencji.

Zgodnie z projektowanym art. 12 ust. 1 praktyka utrzymania obszarów proekologicznych, o której mowa w art. 43 ust. 2 lit. c rozporządzenia nr 1307/2013, jest realizowana przez utrzymanie obszarów uznanych za proekologiczne. Na podstawie listy obszarów proekologicznych określonych w art. 46 ust. 2 rozporządzenia 1307/2013 (grunty ugorowane, tarasy, elementy krajobrazu, strefy buforowe, hektary rolno-leśne, pasy kwalifikujących się hektarów wzdłuż obrzeży lasu, zagajniki o krótkiej rotacji, obszary zalesione, międzyplony lub pokrywa zielona, uprawy wiążące azot) minister do spraw rolnictwa, w drodze rozporządzenia, wskaże listę obszarów, które będą uznawane w Polsce za obszary proekologiczne, oraz kryteria ich uznania za obszary proekologiczne, zgodnie z art. 45 rozporządzenia nr 639/2014, a także mając na względzie zapewnienie osiągnięcia jak najkorzystniejszego oddziaływania na środowisko wykonywania praktyki utrzymania obszarów proekologicznych (projektowany art. 12 ust. 4).

Zgodnie z projektowanym art. 12 ust. 2 wprowadzona zostanie możliwość wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych przez rolników, których gospodarstwa położone są w bliskiej odległości, pod warunkiem, że wspólne obszary proekologiczne przylegają do siebie (zgodnie z art. 46 ust. 6 rozporządzenia nr 1307/2013). Możliwość ta powinna ułatwić rolnikom wypełnianie praktyki utrzymania obszarów proekologicznych. Ponadto, obszary proekologiczne o większej powierzchni przynoszą większe potencjalne korzyści środowiskowe, pełniąc istotną rolę jako siedlisko fauny i flory. W niektórych przypadkach mogą również pełnić funkcję korytarzy ekologicznych. Do określenia, w drodze rozporządzenia, warunków wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych, w tym uznawania gospodarstw za znajdujące się w bliskiej odległości i wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa zawierana przez rolników uczestniczących we wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych, upoważnia się ministra do spraw rolnictwa (projektowany art. 12 ust. 4).

W projektowanym art. 12 ust. 3 przewiduje się zastosowanie współczynników konwersji i współczynników ważenia określonych w załączniku X do rozporządzenia nr 1307/2013 do obliczania powierzchni obszarów proekologicznych w celu uwzględnienia wartości środowiskowej poszczególnych rodzajów obszarów proekologicznych oraz ułatwienia pomiaru i wyliczenia powierzchni tych obszarów w gospodarstwie. Współczynniki konwersji i ważenia wykorzystywane będą w odniesieniu do wszystkich obszarów proekologicznych. Ich wartość odzwierciedla różnicowane znaczenie poszczególnych obszarów proekologicznych dla różnorodności biologicznej. Współczynniki te służą do przeliczenia rzeczywistej powierzchni obiektów uznawanych za obszary proekologiczne na powierzchnię przeliczeniową, większą lub mniejszą od rzeczywistej. W przypadku elementów o charakterze liniowym i punktowym współczynniki wykorzystywane będą do przeliczenia rzeczywistej powierzchni tych elementów na powierzchnię przeliczeniową, większą lub mniejszą od

rzeczywistej. Natomiast w przypadku obszarów, dla których wartość współczynników została określona na poziomie niższym niż 1, zastosowanie współczynników spowoduje, że rzeczywista powierzchnia tych obszarów zaliczana do obszarów proekologicznych zostanie odpowiednio zmniejszona. Zastosowanie współczynników o wartości poniżej 1 jest obowiązkowe dla państwa członkowskiego.

Projektowany art. 13 ustanawia przepisy dotyczące płatności, o której mowa w rozdziale 5 tytuł III rozporządzenia nr 1307/2013, tj. płatności dla młodych rolników. Zgodnie z przepisami unijnymi (art. 50 ust. 1 rozporządzenia nr 1307/2013), państwa członkowskie mają obowiązek wdrożenia tej płatności, a zatem jest to element obligatoryjny systemu wsparcia bezpośredniego. Instrument ten ma ułatwić młodym rolnikom zakładanie działalności i dostosowanie strukturalne ich gospodarstw rolnych po rozpoczęciu działalności, mając na względzie, że rozwój nowej działalności gospodarczej w sektorze rolnym przez młodych rolników ma zasadnicze znaczenie dla konkurencyjności unijnego sektora rolnego (motyw 47 preambuły rozporządzenia nr 1307/2013).

Przepisy rozporządzenia nr 1307/2013 przewidują kilka możliwych sposobów obliczania kwoty płatności dla młodych rolników, pozostawiając wybór wariantu państwom członkowskim. W projektowanym art. 13 proponuje się, aby kwotę płatności dla młodych rolników ustalano zgodnie z art. 50 ust. 8 rozporządzenia nr 1307/2013, tj. mnożąc liczbę odpowiadającą 25% średniej krajowej płatności na hektar przez liczbę kwalifikujących się hektarów, które rolnik zadeklarował we wniosku o przyznanie płatności. Średnią krajową płatność na hektar oblicza się dzieląc krajowy pułap na rok kalendarzowy 2019 przez liczbę kwalifikujących się hektarów zadeklarowanych w 2015 r. Przyjęcie takiego sposobu obliczania płatności pozwoli na zmaksymalizowanie kwoty wsparcia, a więc będzie zachęcało młodych rolników do rozpoczynania i prowadzenia działalności rolniczej.

Zgodnie z art. 50 ust. 9 rozporządzenia nr 1307/2013, państwa członkowskie ustalają jeden maksymalny limit stosowany do liczby kwalifikujących się hektarów zadeklarowanych przez rolnika, który nie może być niższy niż 25 ani wyższy niż 90. Decyzja Polski w tym zakresie znalazła odzwierciedlenie w projektowanym art. 13, zgodnie z którym płatność dla młodych rolników przysługuje do powierzchni gruntów, nie większej niż 50 ha.

Z danych uzyskanych z ARiMR wynika, że przyjęcie progu 50 ha spowoduje, że do wsparcia będzie się kwalifikowało ok. 954 tys. ha, co stanowi ok. 88,74 % łącznej powierzchni gruntów rolnych będących w posiadaniu młodych rolników. Powierzchnia, która nie zostanie objęta wsparciem to ok. 121 tys. ha, co stanowi ok. 11,26% powierzchni gospodarstw. Jedynie ok. 1080 największych gospodarstw otrzyma wsparcie do pierwszych 50 ha, a nie do całości użytkowanych gruntów, co stanowi zaledwie ok. 1,65 % beneficjentów płatności dla młodych rolników. Tak ukierunkowane wsparcie zapewni rozwój nowej działalności gospodarczej w sektorze rolnym wszystkim młodym rolnikom. Ma to zasadnicze znaczenie dla konkurencyjności unijnego sektora rolnego, ponieważ wsparcie dochodu ułatwi młodym rolnikom zakładanie działalności oraz dostosowanie strukturalne gospodarstw rolnych po rozpoczęciu przez nich działalności.

Projektowany art. 14 reguluje kwestie dotyczące płatności redystrybucyjnej, o której mowa w rozdziale 2 tytuł III rozporządzenia nr 1307/2013, tj. płatności dodatkowej. Zgodnie z przepisami unijnymi (art. 41 ust. 1 rozporządzenia nr 1307/2013) jest to element

fakultatywny systemu wsparcia bezpośredniego, a o sposobie jego ewentualnego wdrożenia państwo członkowskie może decydować corocznie.

Zgodnie z projektowanym art. 14, płatność dodatkowa będzie przyznawana rolnikom posiadającym grunty o powierzchni przekraczającej 3 ha. Płatność ta będzie przysługiwała do powierzchni nie większej niż 30 ha, pomniejszonej o 3 ha (mając na uwadze przepisy art. 41 ust. 4 rozporządzenia nr 1307/2013, górna granica przedziału hektarów wspieranych w ramach płatności dodatkowej, w przypadku Polski, nie może być większa niż 30). Wsparcie w ramach płatności dodatkowej będzie zatem ukierunkowane na grupę gospodarstw małych i średnich. Pozwoli to na skuteczniejsze wspieranie dochodów tych gospodarstw, które nie osiągają takich korzyści wynikających ze skali produkcji, jak gospodarstwa największe, niemniej jednak mają szanse na trwały rozwój.

Projektowane art. 15 i 16 wdrażają płatności w ramach dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją, o którym mowa w rozdziale 1 tytuł IV rozporządzenia nr 1307/2013. W projektowanych przepisach znajduje odzwierciedlenie decyzja Polski o stosowaniu płatności związanych z produkcją oraz o objęciu tym wsparciem wybranych sektorów produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Przepisy unijne przewidują możliwość stosowania płatności związanych z produkcją w sektorach wymienionych w art. 52 ust. 2 rozporządzenia nr 1307/2013: zboża, nasiona oleiste, rośliny wysokobiałkowe, rośliny strączkowe, len, konopie, ryż, orzechy, ziemniak skrobiowy, mleko i przetwory mleczne, nasiona, mięso baranie i mięso kozie, wołowina i cielęcina, oliwa z oliwek, jedwabniki, susz paszowy, chmiel, burak cukrowy, trzcina cukrowa i cykoria, owoce i warzywa oraz zagajniki o krótkiej rotacji. Państwa członkowskie mają możliwość wspierania w ramach tych płatności sektorów, które mają szczególne znaczenie gospodarcze, środowiskowe lub społeczne i które znajdują się w trudnej sytuacji.

Przeprowadzone diagnozy wykazały, że w warunkach Polski sytuacja taka dotyczy następujących sektorów: rośliny wysokobiałkowe, ziemniak skrobiowy, burak cukrowy, chmiel, pomidory, owoce miękkie (truskawka i malina), len i konopie włókniste – w odniesieniu do produkcji roślinnej oraz bydło, krowy, owce i kozy – w odniesieniu do produkcji zwierzęcej. Znalazło to odzwierciedlenie w projektowanych art. 15 ust. 1 i 16 ust. 1.

W projektowanych art. 15 ust. 2 oraz art. 34 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustanowiono, że płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych będzie przyznawana do upraw roślin gatunków określonych przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w drodze rozporządzenia, przy czym maksymalna powierzchnia tych upraw, która będzie mogła zostać objęta płatnością, to 75 ha. Wprowadzony limit powierzchniowy sprawia, że maksymalna kwota wsparcia w ramach tej płatności przypadająca na gospodarstwo będzie ograniczona. Zapewni to relatywnie (tzn. w przeliczeniu na jednostkę powierzchni) silniejszy poziom wsparcia gospodarstw, w których powierzchnia uprawy roślin wysokobiałkowych nie przekracza ustanowionego limitu.

Projektowany art. 15 ust. 3-5 wprowadza wymóg zawarcia umowy na uprawę w odniesieniu do płatności w sektorze ziemniaków skrobiowych, buraków cukrowych i pomidorów, zasadę przyznawania płatności do powierzchni upraw objętych tą umową oraz wymogi odnoszące się do tej umowy. Celem tych przepisów jest zapewnienie, aby wsparciem objęte były uprawy prowadzone w związku z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez przemysł przetwórczy.

W projektowanych art. 15 ust. 6 i art. 34 ust. 2 pkt 4 ustanowiono, że płatność w sektorze chmielu będzie przyznawana do powierzchni upraw prowadzonych w rejonach określonych przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w drodze rozporządzenia. Dzięki temu wsparcie będzie kierowane do tradycyjnych plantatorów chmielu, wyspecjalizowanych w prowadzeniu upraw tej rośliny.

Projektowany art. 16 określa warunki przyznawania płatności związanych do zwierząt. Proponuje się stosowanie następujących form pomocy:

- 1) płatność do bydła – przyznawana do zwierząt gatunku bydło domowe obu płci, których wiek w dniu 31 maja roku złożenia wniosku nie przekracza 24 miesięcy,
- 2) płatność do krów – przyznawana do samic gatunku bydło domowe, których wiek w dniu 31 maja roku złożenia wniosku przekracza 24 miesiące,
- 3) płatność do owiec – przyznawana do samic gatunku bydło domowe, których wiek w dniu 31 maja roku złożenia wniosku przekracza 12 miesięcy,
- 4) płatność do kóz – przyznawana do samic gatunku bydło domowe, których wiek w dniu 31 maja roku złożenia wniosku przekracza 12 miesięcy.

Płatność do bydła oraz płatność do krów będą przyznawane tylko wtedy, gdy liczba zwierząt będących w posiadaniu rolnika kwalifikujących się do danej płatności wynosi co najmniej 3 sztuki.

Płatność do owiec będzie przyznawana tylko wtedy, gdy liczba zwierząt będących w posiadaniu rolnika kwalifikujących się do tej płatności wynosi co najmniej 10 sztuk.

Płatność do kóz będzie przyznawana tylko wtedy, gdy liczba zwierząt będących w posiadaniu rolnika kwalifikujących się do tej płatności wynosi co najmniej 5 sztuk.

W odniesieniu do płatności do zwierząt z gatunku bydło domowe proponuje się ponadto ustanowienie limitu zwierząt, które mogą zostać objęte płatnością. Płatność do bydła oraz płatność do krów będą przyznawane maksymalnie do 30 sztuk zwierząt.

Ponadto, mając na uwadze konieczność ukierunkowania pomocy do rolników rzeczywiście prowadzących chów zwierząt objętych płatnościami (a nie tworzących sztuczne warunki w celu otrzymania wsparcia), określono okresy utrzymywania zwierząt, uwzględniając przy tym specyfikę chowu zwierząt poszczególnych gatunków.

Projektowany art. 17 ustanawia warunki przyznawania płatności niezwiązanej do tytoniu w ramach przejściowego wsparcia krajowego, o którym mowa w art. 37 rozporządzenia nr 1307/2013.

Dalsze stosowanie przejściowego wsparcia krajowego w sektorze tytoniu ma zapobiec nagłemu i znaczącemu zmniejszeniu poziomu pomocy w sektorze, który dotychczas był wspierany płatnościami krajowymi, a nie został uwzględniony wśród sektorów, które mogą być objęte dobrowolnym wsparciem związanym z produkcją (nie został wymieniony w art. 52 ust. 2 rozporządzenia nr 1307/2013).

Określone w projektowanej ustawie warunki przyznawania płatności niezwiązanej do tytoniu są takie same jak te, które obowiązywały w odniesieniu do roku 2013, z wyjątkiem przepisów o zmniejszaniu płatności krajowych w związku z modulacją stosowaną w starych państwach członkowskich. Zgodnie bowiem z art. 37 ust. 3 rozporządzenia nr 1307/2013, warunki przyznania przejściowego wsparcia krajowego są identyczne do tych, które zostały zatwierdzone dla przyznawania płatności zgodnie z art. 132 ust. 7 lub art. 133a rozporządzenia (WE) nr 73/2009 w odniesieniu do 2013 r., z wyjątkiem zmniejszenia

płatności wynikającego z zastosowania art. 132 ust. 2 w związku z art. 7 i 10 tego rozporządzenia.

Płatność niezwiązana do tytoniu w odniesieniu do roku 2013 mogła zostać przyznana wyłącznie rolnikom, którzy spełniali obowiązujące wówczas warunki przyznania jednolitej płatności obszarowej. Warunki przyznania jednolitej płatności obszarowej ustanowione w projektowanej ustawie różnią się od warunków przyznawania tej płatności za 2013 r., co wynika m.in. z konieczności wdrożenia przepisu o nieprzyznawaniu płatności bezpośrednich rolnikom, którzy nie są „rolnikami aktywnymi zawodowo”, stosownie do przepisów rozporządzenia nr 1307/2013. Mając na uwadze powyższe, aby zapewnić tożsamość ustanawianych warunków z warunkami obowiązującymi w odniesieniu do roku 2013, proponuje się odwołanie w projektowanym art. 17 ust. 1 pkt 1 do warunków, jakie były wymagane w 2013 r. do przyznania jednolitej płatności obszarowej, w rozumieniu art. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2012 r., poz. 1164, z późn. zm.) (w brzmieniu z dnia 15 marca 2013 r., Dz. U. poz. 311).

Projektowany art. 17 ust. 1 pkt 2 ustanawia, że płatność niezwiązana do tytoniu przysługuje rolnikom, którzy w dniu 14 marca 2012 r. byli wpisani do rejestru osób uprawnionych do jej otrzymywania.

Projektowany art. 17 ust. 2 pkt 1-3 umożliwia przyznanie płatności niezwiązanej do tytoniu rolnikowi, który w dniu 14 marca 2012 r. nie był wpisany do rejestru, ale jego małżonek, spadkodawca lub zbywca gospodarstwa rolnego był w tym dniu wpisany do tego rejestru.

Projektowany art. 17 ust. 3 i 4 ustanawia przepisy zapobiegające sytuacjom, że w wyniku zbycia gospodarstwa lub dziedziczenia do otrzymania danej płatności niezwiązanej do tytoniu uprawnionych byłoby wielu rolników.

Projektowany art. 17 ust. 2 pkt 4 i ust. 5 dotyczą kwestii przyznania płatności niezwiązanej do tytoniu rolnikowi, który w dniu 14 marca 2012 r. nie był wpisany do rejestru, ale do dnia 14 marca 2012 r. nabył on z mocy ustawy prawo do uzyskania płatności niezwiązanej do tytoniu, a nabycie tego prawa nie zostało potwierdzone decyzją o stwierdzeniu nabycia prawa do uzyskania płatności niezwiązanej do tytoniu.

Proponowane warunki przyznania płatności niezwiązanej do tytoniu są zatem identyczne z warunkami przyznania tej płatności określonymi w odniesieniu do roku 2013, z wyjątkiem przepisów o zmniejszaniu płatności krajowych w związku z modulacją stosowaną w starych państwach członkowskich. Zapewnia to zgodność sposobu wdrożenia tego instrumentu z przepisami rozporządzenia nr 1307/2013.

Projektowany art. 18 ust. 1 rozstrzyga kwestię przyznawania płatności bezpośrednich w przypadku gdy grunt rolny lub zwierzę, do którego rolnik ubiega się o przyznanie płatności, stanowi przedmiot posiadania samoistnego i posiadania zależnego. Proponuje się, aby w takim przypadku – tak jak dotychczas – płatności bezpośrednio przysługiwały posiadaczowi zależnemu, czyli rolnikowi, który faktycznie zajmuje się uprawą zadeklarowanych do płatności gruntów rolnych. Proponowane przepisy zabezpieczają interesy posiadacza zależnego w przypadku złożenia wniosku o przyznanie płatności również przez posiadacza samoistnego.

W projektowanym art. 18 rozstrzygnięto ponadto kwestię przyznawania płatności bezpośrednich w przypadku gdy grunt rolny lub zwierzę, do którego rolnik ubiega się o przyznanie płatności, jest przedmiotem współposiadania. Proponuje się, aby w takim przypadku – tak jak dotychczas – płatności bezpośrednie przysługiwały temu współposiadaczowi, na którego pozostali współposiadacze wyrazili zgodę. Wymóg dołączenia do wniosku pisemnej zgody wszystkich współposiadaczy pozwala zabezpieczyć ich interesy w kontekście ubiegania się o przyznanie płatności do gruntów rolnych lub zwierząt stanowiących przedmiot współposiadania.

Projektowany art. 19 ust. 1 określa sposób obliczania kwot płatności bezpośrednich przysługujących rolnikowi. Zaproponowany sposób odpowiada dotychczas stosowanemu podejściu.

W zależności od rodzaju wsparcia, kwotę tę oblicza się jako iloczyn powierzchni zatwierdzonego obszaru i stawki płatności na hektar – w przypadku płatności obszarowych lub jako iloczyn liczby zatwierdzonych zwierząt i stawki płatności na sztukę – w przypadku płatności do zwierząt, przy czym, kwota ta może zostać pomniejszona z tytułu dyscypliny finansowej oraz zmniejszeń lub wykluczeń wynikających ze stwierdzonych nieprawidłowości lub niezgodności, a w przypadku jednolitej płatności obszarowej kwota ta może zostać ponadto pomniejszona z tytułu zmniejszania płatności, o którym mowa w art. 11 rozporządzenia 1307/2013. Sposób obliczania kwoty płatności niezwiązanej do tytoniu określono natomiast w art. 19 ust. 3 W tym przypadku kwotę płatności oblicza się jako iloczyn ilości referencyjnej surowca tytoniowego i stawki płatności na kilogram.

Projektowany art. 19 ust. 1 wdraża jednocześnie przepisy art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 1307/2013, zgodnie z którym państwa członkowskie zmniejszają kwotę płatności bezpośrednich, która ma zostać przyznana rolnikowi na podstawie tytułu III rozdział 1 (w przypadku Polski – jednolitej płatności obszarowej) za dany rok kalendarzowy, o co najmniej 5 % w odniesieniu do części kwoty przekraczającej 150 000 EUR.

Zgodnie z motywem 13 preambuły rozporządzenia nr 1307/2013, instrument ten ma przeciwdziałać przydzielaniu nieproporcjonalnych kwot płatności stosunkowo małej liczbie dużych beneficjentów, mając na względzie, że więksi beneficjenci – dzięki osiąganym korzyściom skali produkcji – nie wymagają jednolitego wsparcia na tym samym poziomie co mniejsi beneficjenci, a redukcja płatności największym beneficjentom może odbyć się bez uszczerbku dla skuteczności płatności we wspieraniu dochodów rolników.

W celu maksymalnego wykorzystania potencjału tego instrumentu i mając na uwadze, że środki uzyskane z redukcji płatności zasilają budżet Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, proponuje się określenie współczynnika redukcji kwot jednolitej płatności obszarowej, stanowiących nadwyżkę ponad 150 000 EUR, na poziomie 100%.

Zgodnie z art. 63 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 1307/2013, kwota wsparcia w ramach systemu dla małych gospodarstw nie może być wyższa niż kwota ustalona przez dane państwo członkowskie, która mieści się w przedziale między 500 EUR a 1 250 EUR. Polska zdecydowała o stosowaniu limitu kwotowego na najwyższym dopuszczalnym przepisami unijnymi poziomie, tj. na poziomie 1 250 EUR, co znalazło odzwierciedlenie w projektowanym art. 19 ust. 2. Jednocześnie należy podkreślić, że zgodnie z przedstawionymi przez Komisję Europejską wyjaśnieniami, przy obliczaniu maksymalnej kwoty wsparcia w systemie dla małych gospodarstw nie należy brać pod uwagę przejściowego wsparcia

krajowego (zgodnie z projektowanym art. 17, w ramach przejściowego wsparcia krajowego będzie realizowana płatność niezwiązana do tytoniu).

Projektowany art. 20 ust. 1 upoważnia ministra właściwego do spraw rozwoju wsi do określenia, w drodze rozporządzenia, stawek jednolitej płatności obszarowej, płatności za zazielenienie, płatności dla młodego rolnika, płatności dodatkowej, płatności związanych do powierzchni upraw i płatności związanych do zwierząt.

Projektowany art. 20 ust. 2 upoważnia ministra właściwego do spraw rozwoju wsi do określenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia, stawek płatności niezwiązanej do tytoniu. Proponuje się, aby określenie stawki tej płatności odbywało się w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, z uwagi na to, że jest to płatność finansowana z budżetu krajowego.

Projektowany art. 20 ust. 3 wskazuje, że minister właściwy do spraw rozwoju wsi, określa stawki płatności bezpośrednich oraz płatności niezwiązanej do tytoniu w złotych, stosując kurs wymiany zgodnie z art. 106 ust. 3 rozporządzenia nr 1306/2013, a w przypadku, o którym mowa w art. 106 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 1306/2013, wskazuje także zastosowany kurs.

Stosownie do art. 106 ust. 3 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1306/2013, w przypadku gdy płatność bezpośrednia przewidziana w rozporządzeniu nr 1307/2013 zostaje dokonana na rzecz beneficjenta w walucie innej niż euro, państwa członkowskie dokonują przeliczenia na walutę krajową kwoty pomocy wyrażonej w euro na podstawie ostatniego kursu walutowego ustalonego przez Europejski Bank Centralny przed dniem 1 października roku, dla którego pomoc została przyznana. Zgodnie z art. 106 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 1306/2013, w drodze odstępstwa od akapitu pierwszego, w należycie uzasadnionych przypadkach, państwa członkowskie mogą zdecydować o dokonaniu przeliczenia na podstawie średniej kursów walutowych ustalonych przez Europejski Bank Centralny podczas miesiąca przed dniem 1 października roku, dla którego pomoc została przyznana. Państwa członkowskie wybierające taką możliwość ustalają i publikują taki średni kurs przed dniem 1 grudnia tego roku.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia nr 809/2014 państwa członkowskie zostały zobowiązane do określenia ostatecznych terminów, w których pojedynczy wniosek, wnioski o przyznanie pomocy lub wnioski o płatność mogą być składane. Jednakże ostateczne terminy przypadają nie później niż dnia 15 maja każdego roku. W związku z powyższym w art. 21 ust. 1 zaproponowano, aby wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich oraz płatności niezwiązanej do tytoniu składany był w terminie od dnia 15 marca do dnia 15 maja. Ponadto proponuje się, aby termin ten nie mógł ulec przywróceniu. Natomiast w ust. 3 przewidziana została sytuacja, że przypadku gdy Komisja Europejska, działając w trybie art. 78 akapit drugi rozporządzenia nr 1306/2013, upoważni Rzeczpospolitą Polską do przedłużenia terminu, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rozwoju wsi może określić, w drodze rozporządzenia, w danym roku dłuższy termin składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, mając na względzie umożliwienie otrzymania przez rolników należnych im płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu.

Proponowane regulacje są tożsame z dotychczas obowiązującymi w ustawie o płatnościach w ramach systemów bezpośredniego.

Propozycje przepisów zawarte w art. 22 dotyczą sposobu składania wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu. W ust. 1. proponuje się, żeby ww. wniosek, a także pisemna umowa, o której mowa w art. 47 ust. 4 rozporządzenia nr 639/2014 składane były na formularzach opracowanych oraz przesłanych lub udostępnionych przez ARiMR.

Ponadto w ust. 2 proponuje się, że Agencja opracuje jeden formularz, za pomocą którego rolnik będzie mógł się ubiegać nie tylko o przyznanie płatności bezpośrednich, ale również o przyznanie pomocy w ramach działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 8 i 10–12 ustawy z dnia ...o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020 (Dz. U. poz...). Propozycja ta jest zgodna z przepisami art. 72 ust. 4 rozporządzenia nr 1306/2013, zgodnie z którymi państwo członkowskie może zdecydować, że jeden wniosek o przyznanie pomocy obejmuje kilka lub wszystkie systemy wsparcia i środki, o których mowa w art. 68 lub inne systemy wsparcia i środki.

W ust. 3 zaproponowano, aby tak jak dotychczas, Agencja przysyłała formularz oraz materiał graficzny (materiał geograficzny) lub udostępniała je na stronie internetowej Agencji, zgodnie z art. 72 ust. 3 rozporządzenia nr 1306/2013 rolnikowi, który złożył wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich w poprzednim roku. Przy czym formularz oraz materiał graficzny (materiał geograficzny) udostępniony na stronie internetowej Agencji zabezpiecza się przed dostępem osób nieuprawnionych.

Ponadto w ust. 4 proponuje się, że do informacji dotyczącej maksymalnego kwalifikowalnego obszaru, przesłanej przez ARiMR wraz z formularzem wniosku o przyznanie płatności, nie stosuje się przepisów art. 77 § 4 zdanie drugie Kodeksu postępowania administracyjnego, które ustanawiają obowiązek zakomunikowania stronie (przed wydaniem decyzji) faktów znanych organowi z urzędu. Zgodnie z art. 17 ust. 4 rozporządzenia nr 809/2014 wraz z formularzem wniosku rolnikowi należy przesłać informację dotyczącą maksymalnego kwalifikowalnego obszaru na danej działce ewidencyjnej. Natomiast zgodnie z art. 77 § 4 Kpa fakty znane organowi z urzędu należy zakomunikować stronie. W związku z tym przekazanie rolnikowi przedmiotowych informacji znanych organowi z urzędu wraz z wstępnie wypełnionym formularzem wniosku (przed wszczęciem postępowania administracyjnego w sprawie przyznania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego) pozwala na odstąpienie od ponownego przekazywania tych informacji po wszczęciu postępowania w trybie art. 77 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego. Proponowany przepis spowoduje ograniczenie wydatków na obsługę administracyjną wniosków o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

W projekcie ustawy w art. 22 w ust. 6 przewidziano również, że Agencja może udostępnić formularz wniosku wraz z załącznikami wyłącznie na stronie internetowej ARiMR.

Niemniej jednak, rolnicy, którzy chcą pozostać przy tradycyjnej metodzie będą otrzymywali wniosek wraz z załącznikami w wersji papierowej. Należy jednak podkreślić, iż

przypadku, gdy rolnik w danym roku zamierza składać wniosek za pomocą formularza udostępnionego na stronie internetowej Agencji, bezcelowe jest przesyłanie mu wniosku spersonalizowanego i materiału graficznego w formie papierowej. Umożliwienie takiego podejścia zasadne jest także w przypadku producentów rolnych posiadających dużą liczbę działek ewidencyjnych, do których wysyłane są corocznie obszerne materiały graficzne. Powyższa możliwość spowoduje zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla ARiMR.

Ponadto, tak jak dotychczas, wnioski o przyznanie płatności bezpośrednich oraz płatności niezwiązanej do tytoniu, rolnicy będą mogli złożyć za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej Agencji.

W ust. 7 uregulowano sposób postępowania, w przypadku gdy do wniosku składanego elektronicznie konieczne jest dołączenie dokumentów niezbędnych do przyznawania płatności. W niektórych przypadkach wymagane jest złożenie dodatkowych dokumentów, na których wymagane są podpisy osoby innej niż wnioskodawca. W związku z powyższym, proponuje się, aby w przypadku dokumentów, na których wymagane są podpisy osoby innej niż wnioskodawca, wraz z wnioskiem przekazywana była również kopia tych dokumentów w formie elektronicznej, np. w postaci skanu (lit. a) lub aby były one przekazywane w formie elektronicznej, opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym (lit. b). Proponuje się także (ust. 8), aby dokumenty, których kopie w formie elektronicznej nie zostały dołączone do wniosku złożonego za pomocą formularza elektronicznego, rolnik mógł złożyć bezpośrednio w biurze powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa lub nadać w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego.

W przypadku dokumentów opracowanych na formularzach przygotowanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa podpisywanych tylko przez wnioskodawcę, proponuje się, aby formularze te były dostępne na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Po ich wypełnieniu przez rolnika byłyby one przesyłane w wersji elektronicznej wraz z wnioskiem.

Ponadto zgodnie z ust. 9 do złożenia wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu, za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej Agencji nie jest wymagany bezpieczny podpis elektroniczny.

Jednocześnie w projektowanym art. 22 zostały zaproponowane dwie delegacje dla Ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia w drodze rozporządzeń:

- szczegółowych wymagań, jakie powinny spełniać wnioski o przyznanie płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu (ust. 10) oraz
- szczegółowych wymagań, jakie powinien spełniać formularz wniosku umieszczany na stronie internetowej Agencji, oraz szczegółowe warunki i tryb składania wniosków za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej Agencji, w tym format pliku, w jakim będą dołączane do wniosku kopie dokumentów w formie elektronicznej (ust. 11).

Projektowany art. 23 ustanawia tryb przyznawania i wypłaty płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu. W projektowanym ust. 1 określono, że płatności przyznawane są w drodze decyzji. Projektowane ust. 3-5 określają tryb odwoławczy. Projektowane ust. 6-7 odnoszą się do terminu wydawania decyzji i ewentualnego zawiadomienia rolnika w przypadku niezłatwienia sprawy do dnia 1 marca roku następującego po roku złożenia wniosku o przyznanie płatności. Projektowane ust. 8-15

dotyczą kwestii niedoręczania decyzji w sprawie przyznania płatności, jeżeli uwzględniają one w całości żądanie rolnika. Projektowane w tym zakresie przepisy są tożsame z rozwiązaniami funkcjonującymi w ramach dotychczas obowiązujących przepisów.

Zgodnie z proponowanymi przepisami w przypadku, gdy przyznawana w drodze decyzji kwota płatności będzie zgodna z żądaniem rolnika określonym we wniosku, taka decyzja nie będzie faktycznie doręczana wnioskodawcy. Przyjęto, że dniem doręczenia decyzji będzie dzień wpływu (uznania) środków finansowych na rachunek bankowy rolnika. Jednocześnie w tytule przelewu podany będzie numer decyzji oraz informacja, że decyzja nie zostanie faktycznie rolnikowi doręczona, a zatem rolnik będzie poinformowany o tym, że nie otrzyma pisemnej decyzji w sprawie przyznania płatności.

Określenie dnia doręczenia decyzji jest niezbędne z uwagi na fakt, że Kpa uzależnia skuteczność czynności procesowej strony takiej jak np. wniesienie odwołania, od zachowania terminu liczonego właśnie od daty doręczenia decyzji. Należy jednocześnie podkreślić, że uznanie za doręczone decyzji w sprawie przyznania rolnikowi płatności w pełnej wysokości pomimo tego, że rolnik tej decyzji faktycznie nie odebrał nie oznacza braku możliwości skorzystania przez niego z przewidzianych procedurą administracyjną uprawnień zarówno do zapoznania się z treścią takiej decyzji (*vide* proponowane rozwiązanie dotyczące udostępniania stronie decyzji na wniosek), jak i jej weryfikacji w trybach przewidzianych w Kodeksie postępowania administracyjnego. Rolnik niezadowolony z kwoty przyznanych płatności będzie mógł ją bowiem zakwestionować zarówno poprzez złożenie odwołania od decyzji, jak również wniosku o jej weryfikację w trybach nadzwyczajnych.

Rolnicy, którzy otrzymują płatności w pełnej wysokości, są zainteresowani w pierwszej kolejności otrzymaniem na swój rachunek bankowy przyznanej kwoty środków finansowych, dla nich decyzja doręczana w dotychczasowy sposób ma znaczenie niejako „drugorzędne”. Ponadto doświadczenie ARiMR wskazuje, że rolnicy co do zasady nie kwestionują decyzji przyznających im płatności w pełnej wysokości natomiast zwracają się z wnioskami o ich jak najszybszą realizację.

W związku z przyjęciem, iż doręczenie decyzji następuje z dniem uznania płatności na rachunku rolnika, strona może skorzystać z wszelkich praw, które mogą być zrealizowane w terminie liczonym od dnia doręczenia decyzji. Utrzymanie rozwiązania polegającego na rezygnacji z faktycznego doręczania wydanych decyzji, w żaden sposób nie spowoduje pogorszenia sytuacji rolnika jako strony postępowania administracyjnego.

Ponadto, zgodnie z projektowanymi przepisami rolnik zostanie poinformowany o możliwości wystąpienia z żądaniem faktycznego doręczenia decyzji w pouczeniu, które zostanie do niego przesłane wraz ze spersonalizowanym wnioskiem oraz materiałem graficznym. Dodatkowo informacje w powyższym zakresie zostaną szczegółowo opisane na stronie internetowej ARiMR. Rolnicy będą zatem wszechstronnie poinformowani o konsekwencjach zmiany stosowanego podejścia i o trybie zwracania się o doręczenie decyzji.

Możliwość zrezygnowania z doręczenia decyzji nie dotyczyłaby wszystkich decyzji wydanych na skutek złożenia wniosków o przyznanie płatności. Miałyby bowiem miejsce tylko wówczas, gdy stanowisko organu i rolnika co do załatwienia sprawy byłoby zgodne, tj. decyzja uwzględniałaby w całości żądanie strony zawarte we wniosku o przyznanie płatności.

Natomiast w sytuacji, gdy stanowiska strony czy organu w tym zakresie byłyby rozbieżne, a więc w interesie rolnika pozostawałoby uzyskanie decyzji na piśmie, ułatwiające

jej kwestionowanie decyzji w toku instancji – organ (kierownik biura powiatowego ARiMR) taką decyzję będzie doręczał.

Istotne w tym miejscu pozostaje również wskazanie, że we wcześniejszej praktyce wydawania decyzji przez organy ARiMR (przed rezygnacją z doręczania decyzji), rozstrzygnięcie w decyzji o przyznaniu płatności w pełnej wysokości polegało jedynie na określeniu kwoty przyznawanych płatności, jaka zostanie przekazana rolnikowi na wskazany przez niego rachunek bankowy. Jednocześnie, ze względu na spełnienie przesłanek z art. 107 § 4 Kpa, odstępuje się od uzasadnienia takich decyzji. Skoro więc doręczana rolnikom na piśmie decyzja o przyznaniu płatności w pełnej wysokości sprowadzała się jedynie do wskazania kwoty przyznanych płatności, a rolnik taką wiedzę będzie uzyskiwał w momencie uznania środków na jego rachunku bankowym i w toku instancji będzie mógł kwestionować wysokość przyznanych środków, to należy uznać, że jego sytuacja procesowa nie zostanie w żaden sposób pogorszona.

Bezspornym pozostaje jednocześnie, że o tym, czy organ będzie mógł załatwić sprawę bez doręczania decyzji na piśmie oraz czy stanowisko organu administracji co do rozstrzygnięcia sprawy jest zgodne ze stanowiskiem strony, decydować będzie wyłącznie rolnik. Ten warunek odstępstwa od zasady ogólnej pisemności wyrażonej w Kodeksie postępowania administracyjnego zostaje również spełniony w proponowanej regulacji, bowiem rolnik może złożyć do właściwego kierownika biura powiatowego ARiMR żądanie doręczenia mu decyzji na piśmie. Dopiero brak takiego żądania strony oraz przyznanie stronie płatności w pełnej wysokości pozwalałoby organowi na niedoręczenie decyzji na piśmie.

Proponowane rozwiązania są stosowane również w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej i nie są one niekorzystne dla rolników. Rolnikowi zapewniona została możliwość złożenia odwołania, od decyzji, które nie są faktycznie doręczane. Ponadto rolnik może zażądać doręczenia decyzji, w terminie 14 dni od dnia uznania kwoty płatności na rachunku bankowym. Rolnicy o możliwości i trybie żądania doręczenia decyzji oraz możliwości złożenia odwołania będą informowani w instrukcji wypełniania wniosku, która jest doręczana wszystkim rolnikom wraz z wnioskami spersonalizowanymi. Ponadto szczegółowe wytyczne będą zamieszczone na stronie internetowej ARiMR. Jednocześnie proponowane przepisy przewidują, że rolnik w każdym czasie może zwrócić się do kierownika biura powiatowego ARiMR o udostępnienie decyzji, która nie zostanie faktycznie doręczona. Ta regulacja zapewnia rolnikowi możliwość pozyskania decyzji również po upływie 14 dni od dnia uznania środków na rachunku bankowym.

Niezależnie od powyższego stwierdzić należy, że zadośćuczynienie przepisom Kpa w zakresie doręczania decyzji, wymaga zaangażowania bardzo istotnych nakładów administracyjnych. Efektem jest wydatkowanie poważnych środków finansowych (z budżetu państwa) w celu obsługi administracyjnej procesu doręczania decyzji administracyjnych.

Projektowany art. 24 reguluje kwestię rozstrzygania spraw o przyznanie płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu oraz spraw o przyznanie pomocy w ramach PROW w jednej decyzji oraz właściwość organu rozpatrującego wnioski.

Projektowany art. 25 określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty płatności bezpośrednich w przypadku przekazania gospodarstwa rolnego po złożeniu przez przekazującego gospodarstwo rolne wniosku o przyznanie płatności.

Projektowany art. 26 określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty płatności bezpośrednich w przypadku śmierci, która nastąpiła w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich do dnia doręczenia decyzji w sprawie przyznania tych płatności.

Projektowany art. 27 określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty płatności bezpośrednich w przypadku rozwiązania albo przekształcenia rolnika albo wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, które nastąpiły w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich do dnia doręczenia decyzji w sprawie przyznania tych płatności.

Regulacje przewidziane w art. 25-27 odpowiadają rozwiązaniom wypracowanym w ramach dotychczasowej praktyki stosowania wsparcia bezpośredniego, a niezbędne dostosowania wynikały z konieczności przywołania nowych przepisów unijnych zawartych w rozporządzeniach, które zastąpiły rozporządzenia przywoływane w dotychczasowych przepisach oraz dostosowania w związku wprowadzeniem płatności związanych do zwierząt.

Projektowany art. 28 określa sposób ustalania wysokości płatności w przypadku złożenia przez rolnika w danym roku, poza wnioskiem o przyznanie płatności bezpośrednich, tzw. wniosku transferowego, czyli wniosku o wstąpienie do postępowania w sprawie przyznania płatności innemu rolnikowi, od którego przejęte zostało gospodarstwo.

W art. 29 proponuje się uregulowanie (analogicznie do dotychczasowych rozwiązań) sytuacji, w której rolnik złożył wniosek o przyznanie płatności, a następnie wniosek o wstąpienie do postępowania prowadzonego na podstawie wniosku złożonego do kierownika innego biura powiatowego ARiMR.

W art. 30 zaproponowano przepisy regulujące sposób postępowania w przypadku gdy rolnik zmarł po doręczeniu decyzji w sprawie przyznania płatności. Projektowane przepisy w tym zakresie są tożsame z przepisami dotychczas stosowanymi.

Projektowany art. 31 ustanawia kierownika biura powiatowego ARiMR organem właściwym w sprawach uznawania przypadków działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności oraz określa tryb uznawania danego przypadku za działanie siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności albo odmowy takiego uznania, wskazując, że uznanie albo odmowa następuje w decyzji w sprawie przyznania płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu.

Projektowany art. 32 ustanawia kierownika biura powiatowego ARiMR organem właściwym w sprawach zwrotu środków finansowych potrąconych z tytułu dyscypliny finansowej, w przypadku gdy współczynnik korygujący uległ zmniejszeniu, oraz określa tryb zwrotu tych środków, wskazując, że następuje on w odrębnej decyzji (ust. 2) lub w decyzji w sprawie przyznaniu płatności bezpośrednich (ust. 3). Ponadto, w projektowanym ust. 4 upoważniono ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków dokonywania zwrotu tych środków.

W art. 33 projektowanej ustawy zaproponowano wprowadzenie możliwości przechowywania dokumentacji, związanej z przyznawaniem pomocy w formie cyfrowych kopii. Regulacja ta ma na celu ograniczenie kosztów związanych z przechowywaniem dokumentów składających się na akta spraw zgromadzone w toku postępowania administracyjnego dotyczącego przyznawania pomocy w ramach działań o charakterze masowym. Proponuje się, aby po zakończeniu postępowania administracyjnego w tych

sprawach, a w przypadku przysługiwania stronie prawa wniesienia skargi do sądu administracyjnego, po bezskutecznym upływie terminu przewidzianego na wniesienie tej skargi albo po prawomocnym zakończeniu postępowania sądowo-administracyjnego w wyniku, którego ostateczna decyzja kończąca postępowanie w sprawie nie została wyeliminowana z obrotu prawnego, dokumenty składające się na akta sprawy, o ile powstały w formie pisemnej, były kopiowane cyfrowo i pozostawione w aktach sprawy zamiast ich papierowych oryginałów. Dzięki takiemu rozwiązaniu przechowywane będą jedynie akta sprawy w postaci cyfrowej, co znacząco ograniczy koszty funkcjonowania Agencji, w tym ograniczy konieczność dodatkowego najmu powierzchni przeznaczonych na tzw. archiwa. Wskazać należy, że z tytułu płatności bezpośrednich, o których mowa w rozporządzeniu UE nr 1307/2013 agencja płatnicza rokrocznie zakłada a następnie przechowuje 1 360 000 teczek aktowych spraw; w całym okresie programowania zostanie założone ok. 8 160 000 teczek aktowych spraw.

Powyższe reguły proponuje się odnieść również do akt spraw rozstrzyganych w postępowaniach nadzwyczajnych przewidzianych w Kodeksie postępowania administracyjnego prowadzonych przed organami administracyjnymi działającymi w strukturze Agencji.

Mając na uwadze zapewnienie wiarygodności cyfrowych kopii tych dokumentów proponuje się również, aby po ich skopiowaniu do postaci cyfrowej, kopie te były potwierdzane za zgodność z oryginałem przy pomocy bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 262) „bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany przy pomocy kwalifikowanego certyfikatu zapewnia integralność danych opatrzonych tym podpisem i jednoznaczne wskazanie kwalifikowanego certyfikatu, w ten sposób, że rozpoznawalne są wszelkie zmiany tych danych oraz zmiany wskazania kwalifikowanego certyfikatu wykorzystywanego do weryfikacji tego podpisu, dokonane po złożeniu podpisu”.

Cyfrowe akta sprawy będą przechowywane przez Agencję zgodnie z przepisami o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, a do sposobu postępowania z nimi będą miały odpowiednie zastosowanie przepisy dotyczące postępowania z dokumentami elektronicznymi. W szczególności odpowiednie zastosowanie będą miały przepisy wydane na podstawie art. 5 ust. 2b ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2011 r. Nr 123, poz. 698, z późn. zm.), a więc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 października 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z dokumentami elektronicznymi (Dz. U. Nr 206, poz. 1518). Reguluje ono w szczególności zasady ewidencjonowania, przechowywania, klasyfikowania i kwalifikowania dokumentów elektronicznych oraz ich zabezpieczania przed utratą i nieuprawnionymi zmianami, a także zasady i tryb brakowania dokumentacji niearchiwalnej oraz zasady i tryb przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych.

Po zakończeniu postępowania może zaistnieć konieczność wydania akt sprawy na żądanie uprawnionego przepisami prawa sądu, organu lub podmiotu, np. w przypadku postępowania o stwierdzenie nieważności ostatecznej decyzji konieczne będzie przekazanie akt sprawy zakończonej tą decyzją organowi wyższego stopnia, który jest właściwy do

rozstrzygnięcia sprawy o stwierdzenie jej nieważności. W takiej sytuacji proponuje się, aby organ zamiast oryginału dokumentów składających się na akta sprawy, którymi już nie dysponuje z uwagi na ich zbrakowanie, przekazał uwierzytelniony wydruk cyfrowych kopii tych dokumentów.

Projektowany art. 34 umożliwia ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi określenie, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków lub szczegółowego trybu przyznawania lub wypłaty płatności obszarowych lub płatności niezwiązanej do tytoniu, w tym szczegółowe warunki lub tryb przyznawania tych płatności spadkobiercy, małżonkowi lub następcy prawnemu rolnika, lub przejmującemu gospodarstwo.

Projektowany art. 35 określa sposób postępowania w przypadku konieczności zastosowania zmniejszenia (redukcji) kwoty danego rodzaju płatności.

W projektowanych art. 36-38 ustanawia się przepisy dotyczące zasady wzajemnej zgodności. Zgodnie z załącznikiem II rozporządzeniem nr 1306/2013 zasada wzajemnej zgodności będzie obejmować, podobnie jak obecnie, normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (DKR) oraz podstawowe wymogi z zakresu zarządzania (SMR). Proponowane przepisy w zakresie zasady wzajemnej zgodności oraz wynikający z nich system kontroli i sankcji będą w zasadniczych kwestiach stanowiły kontynuację obecnego systemu. Proponuje się, aby organami upoważnionymi do przeprowadzania kontroli przestrzegania wymogów wzajemnej zgodności zostały wskazane, tak jak dotychczas, ARiMR oraz Inspekcja Weterynaryjna.

Biorąc pod uwagę iż nieprzestrzeganie zasady wzajemnej zgodności skutkuje nałożeniem kary administracyjnej, polegającej na odpowiednim zmniejszeniu kwoty płatności bezpośrednich, o które wnioskuje rolnik w danym roku, w projektowanych przepisach proponuje się utrzymanie tzw. zasady 100 euro. Kara ta, zgodnie z przepisem projektowanego art. 36 ust. 1, nie będzie stosowana, jeżeli będzie wynosić nie więcej niż równowartość kwoty 100 euro. W tym przypadku (art. 36 ust. 2) w decyzji w sprawie przyznania płatności rolnik otrzyma informację o niezastosowaniu kary administracyjnej oraz nakazie realizacji w wyznaczonym terminie określonych działań naprawczych mających na celu usunięcie stwierdzonych niezgodności. Zgodnie z przepisem art. 36 ust. 3, realizacja działań naprawczych będzie kontrolowana przez ARiMR lub przez właściwego powiatowego lekarza weterynarii w przypadku stwierdzenia niezgodności dotyczącej wymogu, do którego kontroli będzie właściwy ten lekarz. Zgodnie z art. 68 ust. 5 rozporządzenia nr 809/2014, kontroli będzie podlegać próba (20%) beneficjentów w tym zakresie. W przypadku gdy rolnik nie podejmie działań naprawczych w terminie wyznaczonym w decyzji w sprawie przyznania płatności, ARiMR ustali kwotę nienależnie lub nadmiernie pobranych środków publicznych (art. 36 ust. 4)

Projektowany art. 37 ust. 1-3 wskazuje warunki i tryb, zgodnie z którymi zmniejszenie płatności nie jest stosowane w przypadku stwierdzenia drobnej niezgodności. Jeżeli jednak podczas kontroli zostanie stwierdzony brak realizacji działań naprawczych wskazanych w raporcie z kontroli zgodnie z projektowanymi art. 40 ust. 6 i art. 41 ust. 10, wówczas będzie miało miejsce wsteczne zmniejszenie kwoty płatności w odniesieniu do roku pierwszego stwierdzenia drobnej niezgodności. Zmiana decyzji w tym zakresie dokonywana jest bez zgody rolnika. Należy zaznaczyć, że w przeciwieństwie do obecnego systemu, w którym przypadki drobnej niezgodności podlegały obowiązkowym kontrolom następczym, w

projektowanym systemie realizacja działań naprawczych odnośnie drobnej niezgodności będzie podlegała kontroli tylko w przypadku, gdy dany rolnik zostanie wytypowany do kontroli.

Projektowany art. 38 ust. 1 nadaje ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa upoważnienie do określenia, w drodze rozporządzenia, minimalnych norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (DKR). Ponadto (art. 38 ust. 2) minister właściwy do spraw rolnictwa będzie posiadał upoważnienie do określenia, w drodze rozporządzenia, liczby punktów, jaką przypisuje się stwierdzonej niezgodności w ramach oceny wagi, w zależności od rodzaju stwierdzonego naruszenia w zakresie zasady wzajemnej zgodności, a także przypadków drobnej niezgodności i liczbę punktów, jaką przypisuje się stwierdzonej drobnej niezgodności w ramach oceny wagi, oraz wyrażoną w procentach wielkość kary administracyjnej w zależności od liczby punktów przypisanych stwierdzonym niezgodnościom.

Projektowany art. 38 ust. 3 nadaje ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa upoważnienie do określenia, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wykazu wymogów określonych w przepisach Unii Europejskiej z uwzględnieniem przepisów krajowych wdrażających te przepisy.

Projektowane art. 39-45 ustanawiają przepisy dotyczące kontroli w zakresie płatności bezpośrednich.

Art. 39 ust. 1 stanowi, że kontrole administracyjne i na miejscu przeprowadza ARiMR. Normy i wymogi wzajemnej zgodności będą mogły podlegać kontroli administracyjnej (art. 39 ust. 2). Jednocześnie, zgodnie z projektowanym przepisem art. 39 ust. 3, Prezes ARiMR może powierzyć przeprowadzanie ww. wymienionych kontroli jednostkom organizacyjnym dysponującym odpowiednimi warunkami organizacyjnymi, kadrowymi i technicznymi. Ponadto, zgodnie z art. 39 ust. 4, Prezes ARiMR ustala sposób i metody typowania do kontroli oraz liczbę podmiotów, które należy objąć określoną kontrolą.

Projektowany art. 40 ust. 1-5 określa, że czynności kontrolne w ramach kontroli na miejscu określonej w stosownych przepisach Unii Europejskiej, przeprowadzanej przez ARiMR, są wykonywane przez osoby posiadające imienne upoważnienie wydane przez Prezesa ARiMR. Upoważnienie to zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych, miejsce i zakres oraz podstawę prawną do ich wykonywania. Osoba upoważniona przed przystąpieniem do wykonywania czynności kontrolnych jest obowiązana okazać imienne upoważnienie rolnikowi, jeżeli jest on obecny podczas kontroli. Czynności kontrolne mogą być wykonywane podczas nieobecności rolnika także wówczas, gdy rolnik został zawiadomiony o kontroli. Osoby upoważnione do wykonywania czynności kontrolnych mają prawo do: wstępu na teren gospodarstwa rolnego, żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli, wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, sporządzania z nich odpisów, wyciągów lub kopii oraz zabezpieczania tych dokumentów, pobierania próbek do badań i żądania okazywania i udostępniania danych informatycznych.

Projektowany art. 40 ust. 6 określa, że z czynności kontrolnych sporządza się raport, który w przypadku stwierdzenia drobnej niezgodności, zawiera również informację o konieczności podjęcia działań naprawczych i wskazanie terminu usunięcia drobnej niezgodności.

W przypadku gdy rolnik nie będzie się zgadzał z ustaleniami zawartymi w raporcie, może zgłosić umotywowane zastrzeżenia na piśmie, co do ustaleń w nim zawartych, dyrektorowi oddziału regionalnego ARiMR, w terminie 14 dni od dnia doręczenia raportu, chyba że bezpośrednio po zakończeniu kontroli rolnik, który był obecny podczas kontroli, zgłosił umotywowane zastrzeżenia, co do ustaleń zawartych w raporcie, osobie, która go sporządziła (zgodnie z art. 40 ust. 7).

Projektowany art. 41 stanowi zasady przeprowadzania kontroli administracyjnych i kontroli na miejscu przestrzegania wymogów zasady wzajemnej zgodności przez powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę rolnika. Wymogi, do których kontroli jest właściwy powiatowy lekarz weterynarii, oraz rodzaj przeprowadzanych kontroli, zostaną określone na podstawie przepisów art. 41 ust. 1 i 13.

Projektowany art. 41 ust. 2-9 określa, że czynności kontrolne w ramach kontroli na miejscu, przeprowadzanej przez powiatowego lekarza weterynarii, są wykonywane przez osoby posiadające imienne upoważnienie wydane przez powiatowego lekarza weterynarii. Upoważnienie zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych, miejsce i zakres oraz podstawę prawną do ich wykonywania. W przypadku konieczności wykonania czynności kontrolnych w ramach kontroli poza obszarem działania powiatowego lekarza weterynarii, lekarz ten upoważnia do wykonania tych czynności powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na położenie siedziby stada w rozumieniu przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. We wskazanym przypadku powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na położenie siedziby stada wykonuje czynności kontrolne na podstawie upoważnienia, sporządza protokół z wykonania czynności kontrolnych i niezwłocznie przekazuje go powiatowemu lekarzowi weterynarii.

Osoba upoważniona przed przystąpieniem do wykonywania czynności kontrolnych jest obowiązana okazać imienne upoważnienie rolnikowi, jeżeli jest on obecny podczas kontroli. Czynności kontrolne mogą być wykonywane podczas nieobecności rolnika także wówczas, gdy rolnik został zawiadomiony o kontroli. Osoby upoważnione do wykonywania czynności kontrolnych mają prawo do: wstępu na teren gospodarstwa rolnego, w tym do pomieszczeń i miejsc związanych z utrzymywaniem lub przebywaniem zwierząt, dostępu do zwierząt, pobierania próbek do badań, żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli, wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, sporządzania z nich odpisów, wyciągów lub kopii oraz zabezpieczania tych dokumentów i żądania okazywania i udostępniania danych informatycznych. Rolnik jest obowiązany zapewnić przy wykonywaniu czynności kontrolnych niezbędną pomoc.

Projektowany art. 41 ust. 10 określa, że powiatowy lekarz weterynarii sporządza raport z czynności kontrolnych, a w przypadku stwierdzenia drobnej niezgodności, w raporcie zawiera również informację o konieczności podjęcia działań naprawczych i wskazuje termin usunięcia drobnej niezgodności, oraz przekazuje ten raport kierownikowi biura powiatowego ARiMR, do którego został złożony wniosek o przyznanie płatności.

W przypadku gdy rolnik nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w raporcie, może zgłosić umotywowane zastrzeżenia, na piśmie, co do ustaleń w nim zawartych powiatowemu lekarzowi weterynarii, w terminie 14 dni od dnia doręczenia raportu, chyba że bezpośrednio po zakończeniu kontroli rolnik, który był obecny podczas kontroli, zgłosił umotywowane

zastrzeżenia co do ustaleń zawartych w raporcie osobie, która wykonywała czynności kontrolne (art. 41 ust. 11). Powiatowy lekarz weterynarii, uwzględniając zgłoszone zastrzeżenia, uzupełnia ustalenia zawarte w raporcie. W przypadku nieuwzględnienia zgłoszonych zastrzeżeń, powiatowy lekarz weterynarii przekazuje zgłoszone zastrzeżenia, wraz ze swoim stanowiskiem do tych zastrzeżeń i raportem, do właściwego kierownika biura powiatowego ARiMR (art. 41 ust. 12).

Projektowany art. 42 ust. 1 stanowi, że Główny Lekarz Weterynarii, po zasięgnięciu opinii Prezesa ARiMR, ustala czynniki do analizy ryzyka, na podstawie których jest przeprowadzane typowanie rolników do kontroli przestrzegania wymogów zasady wzajemnej zgodności, przeprowadzanej przez powiatowego lekarza weterynarii, oraz liczbę gospodarstw, które zostaną objęte tymi kontrolami. Projektowany art. 42 ust. 2 upoważnia ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia w drodze rozporządzenia warunków i trybu współpracy Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie przeprowadzania kontroli wymogów.

Jednocześnie w projektowanym art. 52 dokonano aktualizacji odesłań w obowiązującej ustawie o Inspekcji Weterynaryjnej w przepisach dotyczących kontroli wymogów zasady wzajemnej zgodności.

Projektowany art. 43 ust. 1-3 określa sposób dokonania oceny wagi stwierdzonej niezgodności w zakresie zasady wzajemnej zgodności. Oceny wagi dokonuje się w raporcie z czynności kontrolnych, przypisując niezgodności odpowiednią liczbę punktów. W przypadku stwierdzenia celowej niezgodności, oceny wagi tej niezgodności dokonuje się w tym raporcie odrębnie, przypisując jej odpowiednią liczbę punktów. Liczba punktów przypisana stwierdzonym niezgodnościom w raporcie z czynności kontrolnych jest uwzględniana przy dokonywaniu zmniejszeń lub wykluczeń z płatności. Ocena wagi stwierdzonej niezgodności w zakresie zasady wzajemnej zgodności, dokonana w raporcie z czynności kontrolnych, jest uwzględniana w postępowaniach w sprawach dotyczących pomocy finansowej w ramach działań objętych programem rozwoju obszarów wiejskich, w których warunkiem przyznania tej pomocy jest spełnianie wymogów lub norm przez rolnika będącego wnioskodawcą lub beneficjentem tej pomocy.

Projektowany art. 44 ust. 1 nadaje ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa upoważnienie do określenia, w drodze rozporządzenia, warunków organizacyjnych, kadrowych i technicznych, jakie powinny spełniać jednostki organizacyjne, którym można powierzyć przeprowadzanie kontroli administracyjnej lub kontroli na miejscu, o których mowa w art. 39 i 41, oraz wzoru imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych.

Projektowany art. 45 stanowi, że do kontroli w zakresie spełniania warunków do przyznania płatności niezwiązanej do tytoniu stosuje się odpowiednio przepisy art. 39 i 40.

Projektowany art. 46 upoważnia ministra właściwego do spraw rozwoju wsi do wprowadzenia, w drodze rozporządzenia, zaliczek z tytułu płatności bezpośrednich.

Projektowany art. 47 reguluje sytuację, w której kwota płatności bezpośrednich lub płatności niezwiązanej do tytoniu nie może zostać przekazana na rachunek bankowy rolnika z przyczyn niezależnych od ARiMR. Wówczas kierownik biura powiatowego ARiMR stwierdza wygaśnięcie decyzji o przyznaniu płatności, o ile od dnia, w którym ta decyzja stała się ostateczna, upłynęły co najmniej 2 lata.

Projektowany art. 48 upoważnia Radę Ministrów, w stosownych przypadkach, do wyznaczenia ARiMR lub ARR jako jednostki organizacyjnej wykonującej określone obowiązki lub uprawnienia lub określenia zadań realizowanych przez ARiMR lub ARR, lub sposobu i trybu ich realizacji, lub określenia szczegółowych warunków dotyczących przyznawania płatności.

Projektowany art. 49 określa obowiązek Prezesa ARiMR w zakresie obliczania i ogłaszania średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w poszczególnych województwach oraz średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju. Dane te będą wykorzystywane przy ustalaniu kwalifikowalności do wsparcia w ramach niektórych działań PROW.

W działaniu „Premie dla młodych rolników” PROW 2014-2020 warunkiem przyznania wsparcia będzie odpowiednia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie wskazanym w biznesplanie. Zgodnie z projektem Programu, gospodarstwo młodego rolnika będzie miało powierzchnię użytków rolnych równą co najmniej średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, a w przypadku gospodarstw położonych w województwie o średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym niższej niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju – równą co najmniej średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w województwie. Ponadto, liczba punktów przyznanych za powierzchnię gospodarstwa w ramach systemu wyboru projektów będzie uzależniona od relacji powierzchni gospodarstwa wnioskodawcy do średniej krajowej lub wojewódzkiej.

W poddziałaniu „Płatności dla rolników kwalifikujących się do wsparcia w ramach systemu dla małych gospodarstw (Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa)” PROW 2014-2020 warunkiem przyznawania wsparcia jest osiągnięcie przez przejmującego grunty gospodarstwa powierzchni odpowiadającej co najmniej średniej krajowej lub wojewódzkiej (w przypadku, gdy średnia dla województwa przekracza średnią krajową).

Punktem odniesienia dla Agencji Płatniczej (działanie „Premie dla młodych rolników”) oraz Biur Powiatowych ARiMR (poddziałanie „Płatności dla rolników kwalifikujących się do wsparcia w ramach systemu dla małych gospodarstw (Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa)”) w trakcie procesu weryfikacji wniosków/ projektów będzie zatem powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w poszczególnych województwach oraz średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy, ogłoszona przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na podstawie projektowanego art. 49.

W art. 50 proponuje się dokonanie zmian w ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2012 r. poz. 86 oraz z 2013 r. poz. 1537). Propozycje te w głównej mierze są związane ze zmianami w przepisach Unii Europejskiej, do których należą w szczególności wejście w życie rozporządzenia nr 1307/2013, rozporządzenia nr 1306/2013 oraz rozporządzenia nr 640/2014.

Ponadto, projektowane regulacje uwzględniają propozycje zawarte w senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (druk sejmowy 2542).

Biorąc powyższe pod uwagę, w art. 50 w pkt 1 w lit. a, b, e proponuje się dostosowanie brzmienia definicji: gospodarstwa rolnego, rolnika oraz działki rolnej do przepisów ww. rozporządzeń. Ponadto zmiany zawarte w pkt 3 i 4 mają na celu prawidłowe odesłanie do przepisów ww. rozporządzeń.

Jednocześnie w pkt 1 w lit. a zaproponowano modyfikację definicji producenta, poprzez usunięcie z niej przetwórcy, z uwagi na fakt, iż ustawa z dnia 19 lutego 2004 r. o organizacji rynku przetworów owocowych i warzywnych (Dz. U. Nr 62, poz. 572, z późn. zm.) została uchylona z dniem 15 marca 2008 r.

W związku z powyższym zaproponowano uchylenie w art. 3 ustawy pkt 5 (art. 50 pkt 1 lit. d projektu) oraz zmianę brzmienia (poprzez usunięcie wyrażenia „przetwórca”) w art. 3 pkt 6a (art. 50 pkt 1 lit. e projektu) i pkt 9 (art. 50 pkt 1 lit. f projektu) oraz ust. 5 w art. 12 obowiązującej ustawy (art. 50 pkt 7 lit. b projektu).

Jednocześnie w art. 56 projektu proponuje się, aby przetwórców wpisanych do ewidencji producentów, przed dniem wejścia niniejszej ustawy, uznać za potencjalnych beneficjentów. Jest to istotne m.in. ze względu na zachowanie ciągłości informacji historycznych w systemie ARiMR.

W art. 50 projektowanej ustawy zaproponowano w pkt 1 w lit. c rozszerzenie definicji organizacji producentów o uznane zrzeszenie organizacji producentów owoców i warzyw, ponadnarodową organizację producentów owoców i warzyw oraz ponadnarodowe zrzeszenie organizacji producentów owoców i warzyw. Propozycja ta wynika z brzmienia art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. z 2011 r. Nr 145, poz. 868, z późn. zm.). Rozszerzenie definicji o nowe podmioty umożliwi ARiMR, w przypadku złożenia przez te podmioty wniosku o wpis do ewidencji producentów, dokonanie wpisu bez przeszkód formalnych do ewidencji producentów.

Ponadto, w celu zapewnienia gwarancji procesowych (np. możliwość odwołania się od decyzji niekorzystnej) oraz terminowości rozpatrywania spraw, proponuje się w art. 50 pkt 2 dodać art. 3a dotyczący zastosowania przepisów *Kodeksu postępowania administracyjnego* do postępowań w sprawach indywidualnych rozstrzyganych na gruncie ustawy o KSEP.

Organy administracji publicznej w sprawach dotyczących wpisu do ewidencji producentów zobowiązane będą do rozpatrzenia w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego przedłożonego przez stronę, na której będzie ciążył obowiązek udowodnienia faktu, z którego wywodzi skutki prawne. Zgodnie z art. 75 § 1 kpa, jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. W szczególności dowodem mogą być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny. Jeżeli przepis prawa nie wymaga urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego w drodze zaświadczenia właściwego organu administracji, organ administracji publicznej odbiera od strony, na jej wniosek, oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania.

W projektowanym art. 3a ust. 2 proponuje się jednocześnie regulacje szczególne w stosunku do przepisów Kpa. Zaproponowano, aby organ administracji publicznej był obowiązany w sposób wyczerpujący rozpatrzeć cały materiał dowodowy, ale nie będzie na nim ciążył obowiązek aktywnego poszukiwania dowodów umożliwiających wpisanie wnioskodawcy do ewidencji producentów i nadanie numeru identyfikacyjnego. Proponuje się

również, aby na żądanie strony organ administracji publicznej obowiązany był zapewnić jej czynny udział w każdym stadium postępowania, udzielić niezbędnych pouczeń co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania, a także wypowiedzenie się przed wydaniem decyzji, co do zebranych dowodów i materiałów. Wydając decyzję w sprawie wpisu do ewidencji producentów oraz nadania numeru identyfikacyjnego organ administracji swoje rozstrzygnięcie opierać zatem będzie na dowodach zgromadzonych w aktach sprawy, zarówno tych, co do których strona się wypowiedziała, jak też i tych, co do których strona nie składała żadnych oświadczeń. Te drugie nie będą mogły być jednak uznane za przyznane i podlegać będą obiektywnej ocenie organu administracji.

Zaproponowane odejście od zasady prawdy obiektywnej wyrażonej w art. 7 Kpa oraz zasady oficjalności ma na celu uaktywnienie stron w trakcie postępowania w sprawie wpisu do ewidencji producentów. Uaktywnienie strony w przedmiotowych postępowaniach przez oparcie postępowania dowodowego w znacznym stopniu na dowodach przedstawionych przez stronę w toku postępowania i przeniesienie ciężaru udowodnienia faktu na osobę, która z tego faktu wywodzi skutki prawne, bez wątplenia wpłynie na bardziej równomierne rozłożenie między organ i stronę udowodnienia w toku postępowania administracyjnego faktów, z którymi związane są skutki w postaci dokonania wpisu do ewidencji producentów albo odmowy dokonania takiego wpisu. Omawiana wyżej instytucja jest wzorowana na ugruntowanych w doktrynie i sprawdzonych w praktyce przepisach Kodeksu postępowania cywilnego i Kodeksu cywilnego. Wyłączenie stosowania przepisów Kpa w tym zakresie nie spowoduje osłabienia sytuacji prawnej wnioskodawców w postępowaniu w sprawie wpisu do ewidencji producentów, gdyż w praktyce proponowane regulacje będą miały zastosowanie w sytuacjach spornych.

Rozwiązanie to jest szczególnie uzasadnione w sytuacji ubiegania się o nadanie odrębnego numeru identyfikacyjnego w przypadku małżonków, którzy posiadają osobne gospodarstwa rolne, gdyż jedynie strona ubiegająca się o nadanie odrębnego numeru identyfikacyjnego jest w stanie wykazać, na podstawie posiadanych dokumentów (np. akt notarialny, orzeczenie sądowe, umowa ustanawiająca rozdzielność majątkową), że posiada i prowadzi gospodarstwo rolne niewchodzące w skład wspólności majątkowej małżonków.

Ponadto podkreślenia wymaga to, że przerzucenie ciężaru dowodowego na osobę, która z danego faktu wywodzi skutki prawne, nie jest sprzeczne z podstawowymi zasadami procedury administracyjnej. Kpa przewiduje bowiem kontradiktoryjny tryb postępowania, np. w przypadku wyznaczenia przez organ rozprawy w sytuacjach spornych. Na rozprawie strony ustosunkowują się do materiału zgromadzonego przez organ, składają wyjaśnienia, zgłaszają żądania, propozycje i zarzuty oraz wypowiadają się co do wyników postępowania administracyjnego. Rozprawa pozwala na wymianę poglądów uczestników postępowania wyjaśniającego, ich uzgadnianie i tworzy możliwość szybkiego komunikowania się, a w rezultacie sprzyja usprawnieniu i uproszczeniu postępowania wyjaśniającego oraz zabezpieczeniu zasady ogólnej szybkości postępowania. Należy podkreślić, że dotychczasowa praktyka jak też doświadczenia związane z przyznawaniem płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, gdzie mają zastosowanie podobne rozwiązania w zakresie postępowania dowodowego, uzasadniają twierdzenie, że przerzucenie ciężaru dowodowego

na osobę, która z danego faktu wywodzi skutki prawne, wpłynie korzystnie na ekonomikę prowadzonych postępowań.

Z powyższego wynika zatem także zmiana zawarta w art. 50 w pkt 5 projektu, zgodnie z którą proponuje się, aby sprawy dotyczące wpisu do ewidencji producentów i wykreślenia z tej ewidencji rozstrzygane były w drodze decyzji administracyjnej przez kierownika biura powiatowego ARiMR. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. z art. 13 ust. 2 ustawy, wpis jest czynnością materialno-techniczną. Kierownik biura powiatowego ARiMR wydaje podmiotom wpisanym do ewidencji producentów zaświadczenie o nadanym numerze identyfikacyjnym. Zaświadczenie jest wydawane niezwłocznie po dokonaniu wpisu do ewidencji producentów, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia wpłynięcia wniosku o wpis do ewidencji producentów. Obecnie istnieją wątpliwości interpretacyjne m.in. z uchyleniem wpisu do ewidencji i nadania numeru identyfikacyjnego, gdyż jest to czynność materialno-techniczna i nie mają tu zastosowania tryby nadzwyczajne przewidziane w Kpa.

Natomiast wprowadzenie powyższej regulacji oznacza, że wszystkie kategorie spraw rozstrzyganych na podstawie ustawy będą rozstrzygane w drodze decyzji administracyjnej.

Zaproponowana regulacja umożliwi kontrolę instancyjną i możliwość wzruszenia orzeczeń w ramach trybów nadzwyczajnych uregulowanych w Kpa, a podmioty wpisane do ewidencji będą mogły dochodzić swoich praw również przed sądami administracyjnymi.

Jednocześnie z uwagi, iż w projektowanym art. 50 w pkt 5 w została określona właściwość rzeczowa organu właściwego dla dokonywania wpisu do ewidencji, został przeredagowany ust. 1 art. 11 obowiązującej ustawy. Zgodnie z obowiązującym brzmieniem „wpisu producenta do ewidencji producentów dokonuje się na jego wniosek złożony do kierownika biura powiatowego Agencji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę wnioskodawcy, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję”. Zgodnie z proponowanym w art. 50 pkt 6 lit. a wpis producenta do ewidencji dokonywany byłby na wniosek producenta złożony do kierownika biura powiatowego ARiMR, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę wnioskodawcy, natomiast w lit. b pozostawiono przepis dotyczący składania wniosku na formularzu opracowanym i udostępnionym przez ARiMR.

W związku z propozycją zawartą w art. 50 pkt 5 projektowanej ustawy zmianie uległo także brzmienie ust. 1 w art. 12 ustawy (art. 50 pkt 7 lit. a projektu). Proponuje się aby numer identyfikacyjny nadawany był w decyzji o wpisie producenta do ewidencji producentów.

Konsekwencją ww. zmian jest także uchylenie w art. 13 ust. 1-3, które dotyczą odmowy wpisu do ewidencji producentów w drodze decyzji administracyjnej oraz wydawania zaświadczenia o nadanym numerze identyfikacyjnym przez kierownika biura powiatowego ARiMR (art. 50 pkt 8 projektowanej ustawy).

W art. 50 w pkt 7 lit. b zaproponowano również zmianę przepisu dotyczącego nadawania numeru identyfikacyjnego producentom rolnym, podmiotom prowadzącym zakłady utylizacyjne lub potencjalnym beneficjentom działającym w formie spółki cywilnej. Obecnie do ewidencji producentów wpisywany jest jeden tylko wspólnik za zgodą pozostałych (zgodnie z art. 12 ust. 5 ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności). Natomiast zgodnie z uchwałą 7 sędziów NSA z dnia 30 maja 2012 r. „W przypadku grupy osób związanych

umową spółki cywilnej, status producenta rolnego w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów (...) przysługuje spółce cywilnej" (sygnatura akt II GPS 2/12). W związku z powyższym zaproponowano, aby numer identyfikacyjny nadawany był spółce.

Ponadto w art. 50 w pkt 9 lit. a zaproponowano zmianę brzmienia ust. 1 w art. 14 ustawy. Zmiana ta jest konsekwencją wprowadzenia regulacji zawartej w art. 50 pkt 5 projektu. Jednocześnie w pkt 9 w lit. b proponuje się dodanie ust. 3 w art. 14 ustawy. Regulacja ta ma na celu umożliwienie dokonania przez ograny ARiMR zmiany danych w ewidencji producentów również z urzędu na podstawie informacji pochodzących z innych ewidencji lub rejestrów publicznych prowadzonych przez organy lub podmioty wykonujące zadania publiczne, do których ARiMR ma ustawowy dostęp. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, dane do systemu są wprowadzane wyłącznie na podstawie złożonego do kierownika BP wniosku o wpis do ewidencji producentów.

W związku z prowadzonymi postępowaniami, ARiMR wchodzi w posiadanie danych pochodzących z innych ewidencji lub rejestrów publicznych, prowadzonych przez organy lub podmioty wykonujące zadania publiczne. Jednym z podstawowych i często wykorzystywanych rejestrów jest krajowy rejestr podmiotów gospodarki narodowej REGON. Rejestr ten zawiera wiele istotnych informacji, pozwalających na aktualizację danych zawartych w ewidencji producentów, tj. nazwa podmiotu, forma prawna lub informacja o wykreśleniu podmiotu z bazy (likwidacja lub rozwiązanie podmiotu). Ponadto, w cyklu corocznym są wprowadzane zmiany w rejestrze TERYT, prowadzonym przez GUS. Podczas importu danych z rejestru TERYT wszelkie zmiany są wprowadzane automatycznie. Oznacza to, że bez uszczerbku dla wiarygodności i jakości danych, np. zmiana przynależności miejscowości do innej gminy, może zostać odnotowana w bazie danych, bez konieczności oczekiwania na złożenie wniosków o wpis do ewidencji producentów przez wszystkie podmioty zamieszkujące tę miejscowość.

Należy zatem dopuścić możliwość wykorzystania tego typu danych, bez konieczności oczekiwania na złożenie stosownego wniosku przez producenta.

W art. 55 proponuje się wprowadzenie przepisu przejściowego umożliwiającego stosowanie do zaświadczenia o nadanym numerze identyfikacyjnym wydanego przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, przepisów dotyczących decyzji. Na podstawie obowiązujących przepisów sprawy dotyczące wpisu producenta do ewidencji producentów nie są co do zasady załatwiane w drodze decyzji administracyjnej. Jeżeli dany podmiot jest producentem w ewidencji producentów wpisywane są jego dane. Wpis ten jest zatem tzw. czynnością materialno-techniczną. Jednocześnie kierownik biura powiatowego ARiMR na podstawie art. 13 ust. 2 obowiązującej ustawy wydaje podmiotowi, któremu został nadany numer identyfikacyjny zaświadczenie o nadaniu tego numeru. To zaświadczenie poniekąd jest również potwierdzeniem dokonania wpisu producenta do ewidencji, gdyż tylko podmiotowi wpisanemu do ewidencji mógł zostać nadany numer identyfikacyjny. Decyzja administracyjna w sprawie dotyczącej wpisu producenta do ewidencji producentów wydawana jest jedynie w sytuacji, gdy nie są spełnione przesłanki dokonania tego wpisu – w takiej sytuacji kierownik biura powiatowego w drodze decyzji odmawia wpisu producenta do ewidencji producentów. Obowiązujące przepisy nie przewidują natomiast mechanizmu eliminowania wpisów, które zostały dokonane z naruszeniem prawa. W takiej sytuacji, na

gruncie obowiązujących przepisów, nie jest możliwe zastosowanie trybów nadzwyczajnych przewidzianych w Kpa. Wpis producenta do ewidencji producentów nie jest dokonywany bowiem w drodze decyzji administracyjnej, a stosując tryby nadzwyczajne przewidziane w Kpa można wyeliminować z obrotu tylko decyzję administracyjną (ewentualnie postanowienie), natomiast nie można ich zastosować do czynności materialno-technicznych ani do zaświadczeń.

Wprowadzenie w projektowanym art. regulacji, na mocy której wydane przed wejściem w życie niniejszej ustawy zaświadczenia będą uznawane za decyzje o wpisie producenta do ewidencji producentów, pozwoli na zastosowanie do takich zaświadczeń (a więc na mocy niniejszej ustawy – decyzji) przepisów Kpa dotyczących trybów nadzwyczajnych, a więc umożliwi zmianę, uchylenie lub stwierdzenie nieważności takich zaświadczeń. W konsekwencji umożliwi to wyeliminowanie z ewidencji producentów wpisów, które zostały dokonane z naruszeniem prawa.

W art. 51 uchyla się art. 24 ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno, który stanowił upoważnienie do określenia rejonów uprawy chmielu.

Informacje na temat rejonów uprawy chmielu będą pozyskiwane corocznie przy okazji certyfikacji chmielu. Informacje te będą odzwierciedlały faktyczne rozmieszczenie terytorialne aktualnie prowadzonych upraw chmielu. W związku z powyższym nie jest zasadne utrzymywanie w mocy delegacji do określenia w drodze rozporządzenia rejonów uprawy chmielu zawartej w art. 24 ww. ustawy. Jednocześnie, na potrzeby realizacji płatności związanych do chmielu, w drodze stosownego rozporządzenia określona zostanie lista rejonów objętych tą płatnością (delegacja zawarta w projektowanym art. 34 ust. 2 pkt 4).

Projektowany art. 19 ust. 2 i projektowany art. 53 ustanawiają przepisy dotyczące płatności w ramach systemu dla małych gospodarstw, o którym mowa w tytule V rozporządzenia nr 1307/2013, tj. płatności dla małych gospodarstw.

Zgodnie z przepisami unijnymi (art. 61 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1307/2013), ustanowienie systemu dla małych gospodarstw jest fakultatywne dla państw członkowskich. Celem tego systemu jest wsparcie istniejącej struktury rolniczej małych gospodarstw w Unii Europejskiej, nie utrudniając przy tym rozwoju w kierunku większej konkurencyjności (motyw 54 preambuły rozporządzenia nr 1307/2013). Mając na uwadze powyższe, Polska zdecydowała o wdrożeniu tego systemu.

Podobnie jak w przypadku płatności dla młodych rolników, przepisy rozporządzenia nr 1307/2013 przewidują kilka możliwych sposobów obliczania kwoty płatności przysługującej rolnikowi uczestniczącemu w systemie dla małych rolników, pozostawiając wybór wariantu państwom członkowskim. W projektowanym art. 53 proponuje się, aby wysokość płatności była obliczana zgodnie z metodą określoną w art. 63 ust. 2 akapit pierwszy lit. a rozporządzenia nr 1307/2013, tj. jako kwota równa łącznej wartości płatności, które mają zostać przydzielone danemu rolnikowi każdego roku na mocy tytułu III i IV tego rozporządzenia. Zgodnie z art. 63 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 1307/2013, kwota obliczona wyżej opisaną metodą nie może być wyższa niż kwota ustalona przez dane państwo członkowskie, która mieści się w przedziale między 500 EUR a 1 250 EUR.

Projektowany art. 53 ust. 1 stanowi wdrożenie mechanizmu automatycznego włączania rolników do systemu dla małych gospodarstw, który został przewidziany w art. 62 ust. 2

rozporządzenia nr 1307/2013. Zgodnie z projektowanymi przepisami, automatycznie będą włączani rolnicy spełniający warunki przyznania płatności bezpośrednich określone w art. 7 projektowanej ustawy, w przypadku których łączna kwota płatności bezpośrednich wynosi nie więcej niż 1 250 EUR.

Dodatkowo do systemu będą włączani rolnicy, którzy złożą wniosek o uznanie za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw (projektowany art. 53 ust. 2). Z uwagi na kwotowy limit wsparcia (1 250 EUR), zakłada się, że uczestnictwem w tym systemie zainteresowane będą tylko gospodarstwa najmniejsze.

Zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1307/2013, rolnicy, którzy chcą uczestniczyć w systemie dla małych gospodarstw, składają wniosek w terminie, który ma być ustalony przez państwa członkowskie, który nie może być późniejszy niż 15 października 2015 r. Termin ustalony przez państwa członkowskie nie może jednakże przypadać wcześniej niż w ostatnim dniu składania wniosku w ramach systemu płatności podstawowej lub systemu jednolitej płatności obszarowej. Przystąpienie do systemu dla małych gospodarstw możliwe jest wyłącznie w pierwszym roku jego stosowania, tj. w roku 2015.

Mając na uwadze powyższe, w projektowanym art. 53 ust. 3 określono termin składania wniosku o uznanie za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw na 9 czerwca 2015 r. Proponuje się, aby wniosek o uznanie za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw składany był we wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich albo na odrębnym formularzu opracowanym i udostępnionym przez ARiMR.

Projektowany art. 53 ust. 4-6 ustanawiają zasady występowania z systemu dla małych gospodarstw. Proponuje się, aby rolnicy mogli występować z systemu dla małych gospodarstw składając (we wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich albo na odrębnym formularzu opracowanym i udostępnionym przez ARiMR) oświadczenie o wystąpieniu z tego systemu w terminie:

- 1) do dnia 9 czerwca 2015 r. – w odniesieniu do roku 2015,
- 2) do 30 września roku, w którym to wystąpienie ma nastąpić – w odniesieniu do kolejnych lat.

Zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia nr 1307/2013, rolnicy, którzy wystąpili z systemu dla małych gospodarstw, nie są już uprawnieni do uczestnictwa w tym systemie.

Automatyczne włączanie rolników do systemu dla małych gospodarstw pozwala uniknąć sytuacji, w której rolnicy, dla których objęcie systemem byłoby korzystne, nie złożyli stosownego wniosku o przystąpienie (np. przez nieuwagę), a tym samym utraciliby możliwość skorzystania z tego instrumentu, a w konsekwencji również z instrumentu *Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa* w ramach PROW 2014-2020. Jednocześnie rozwiązanie to nie ogranicza możliwości podejmowania decyzji przez rolników – rolnicy będą mogli zostać wyłączeni z systemu przez złożenie odpowiedniego oświadczenia.

Za opisanym sposobem wdrożenia płatności dla małych rolników przemawia w szczególności stosunkowo duża potencjalna liczebność rolników uczestniczących w tym systemie (według szacunków – ok. 50% wszystkich beneficjentów płatności bezpośrednich). Pozwoli to w dużym stopniu wykorzystać walory uproszczeniowe systemu dla małych

gospodarstw. Należy bowiem podkreślić, że stosownie do art. 92 akapit drugi rozporządzenia nr 1306/2013, art. 91 tego rozporządzenia (dotyczący nakładania kar administracyjnych w przypadku gdy beneficjent nie przestrzega przepisów dotyczących zasady wzajemnej zgodności) nie stosuje się do beneficjentów uczestniczących w systemie dla małych gospodarstw. Ponadto, zgodnie z art. 61 ust. 3 rozporządzenia nr 1307/2013, rolnicy uczestniczący w systemie dla małych gospodarstw są zwolnieni z praktyk zazielenienia.

Projektowany art. 54 dotyczy zachowania w mocy zgód na przyznanie płatności niezwiązanej do tytoniu nabywcy gospodarstwa rolnego, wyrażonych na podstawie art. 24 ab ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1164, z późn. zm.).

Projektowany art. 57 wprowadza przepisy umożliwiające stosowanie dotychczasowych regulacji w odniesieniu do postępowań w sprawach wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną oraz umożliwia wydanie nowej decyzji na podstawie dotychczasowych przepisów, w przypadku wznowienia postępowania zakończonego decyzją ostateczną do dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Projektowany art. 58 uchyla ustawę z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1164, z późn. zm.).

Zgodnie z projektowanym art. 59, ustawa wejdzie w życie z dniem 15 marca 2015 r. Ma to na celu zapewnienie, że w dniu, w którym rozpoczyna się okres składania wniosków o przyznanie płatności za 2015 r., będą znane warunki przyznawania wsparcia za ten rok. Proponowany termin wejścia w życie ustawy nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego. Niemniej jednak przepisy określone w art. 11 ust. 2-4 wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. z uwagi na to, że pierwsze określenie zmiany wskaźnika trwałych użytków zielonych w stosunku do wskaźnika referencyjnego ustalonego w 2015 r. będzie możliwe dopiero w 2016 r.

Ponadto proponowany termin wejścia w życie ustawy zapewnia, że powiadomienie Komisji Europejskiej o płatnościach stosowanych przez Polskę w ramach przejściowego wsparcia krajowego za 2015 r. będzie możliwe już po wejściu w życie projektowanej ustawy, przy jednoczesnym dotrzymaniu terminu notyfikacji określonego w art. 37 ust. 6 rozporządzenia nr 1307/2013, tj. do dnia 31 marca 2015 r.

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy wraz z dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Pismem z dnia 4 czerwca 2014 r. wystąpiono z wnioskiem o umieszczenie projektu ustawy w Wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów. Decyzją Zespołu ds. Programowania Prac Rządu z dnia 1 sierpnia 2014 r. projekt ustawy został włączony do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów.

Projekt ustawy ma na celu wdrożenie przepisów Unii Europejskiej, w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Tadeusz Nalewajk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Figurski, Naczelnik Wydziału Realizacji Płatności Bezpośrednich, Departament Płatności Bezpośrednich, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, tel.: 22 623 12 72, adres e-mail: tomasz.figurski@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 17 października 2014 r.</p> <p>Źródło: Prawo UE</p> <p>Nr w wykazie prac UC137</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozwiązywany problem to wdrożenie na poziomie krajowym zreformowanego systemu wsparcia bezpośredniego dla rolników.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowane rozwiązanie to działanie legislacyjne. Oczekiwany efekt to wykonanie na poziomie krajowym rozporządzenia nr 1307/2013 ustanawiającego kształt zreformowanego systemu wsparcia bezpośredniego, w szczególności nadanie kompetencji odpowiednim organom oraz wybór opcji wdrożeniowych w obszarach pozostających w gestii państwa członkowskiego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Inne kraje członkowskie UE rozwiązują wskazany problem również przez działania legislacyjne.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
rolnicy	ok. 1,35 mln	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR)	pozytywne

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Przygotowanie projektu poprzedzały konsultacje publiczne, które polegały na zamieszczeniu na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi dokumentu „System płatności bezpośrednich w Polsce w latach 2015-2020” z prośbą o przekazywanie ewentualnych opinii i uwag. W dokumencie tym opisano planowany sposób wdrożenia zreformowanego systemu wsparcia bezpośredniego (w odniesieniu do niektórych elementów nowego systemu przedstawiono rozważane warianty ich implementacji). Konsultacje trwały od dnia 17 czerwca 2014 r.

Do dnia 16 lipca 2014 r. wpłynęły uwagi od 141 podmiotów, w tym od 70 osób indywidualnych, 61 organizacji (związki, stowarzyszenia, zakłady produkcyjne, izby i spółdzielnie rolnicze, fundacje zajmujące się ochroną przyrody, itp.), 5 jednostek samorządu terytorialnego oraz 4 doradców rolniczych.

Pojawiały się głosy zarówno krytyczne, jak i wyrażające zadowolenie z zaproponowanych rozwiązań. Wyrażono opinię, że celami płatności bezpośrednich powinno być zapewnienie żywotności gospodarstw rolnych, utrzymywanie w dobrym stanie środowiska naturalnego oraz podtrzymanie konkurencyjności sektorów rolnych.

Poruszane tematy najczęściej koncentrowały się wokół zakresu płatności bezpośrednich, warunków ich

otrzymania oraz beneficjentów wsparcia. W szczególności podkreślano, że system wsparcia bezpośredniego powinien być tak skonstruowany, aby płatności otrzymywali „prawdziwi rolnicy”, tzn. tacy, którzy rzeczywiście prowadzą działalność rolniczą.

Wiele ze zgłoszonych uwag wykraczało poza przepisy UE lub zawierało propozycje rozwiązań niezgodne z regulacjami wspólnotowymi i w związku z tym nie jest możliwe ich uwzględnienie.

Niezależnie od powyższego planowane jest przekazanie do konsultacji publicznych projektu ustawy. Termin planowanych konsultacji to październik 2014 r.

Podmioty, z którymi będzie konsultowany projekt:

- 1) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
- 2) Sekretariatem Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
- 3) Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność”
- 4) Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 5) Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”;
- 6) Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”;
- 8) Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”;
- 9) Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 10) Federacją Związków Pracodawców - Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 11) Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 12) Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych;
- 13) Krajową Radą Izb Rolniczych;
- 14) Krajową Izbą Gospodarczą, Komitetem Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 15) Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”;
- 16) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych;
- 17) Forum Związków Zawodowych;
- 18) Konfederacją LEWIATAN;
- 19) Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej;
- 20) Związkiem Rzemiosła Polskiego;
- 21) Business Centre Club;
- 22) Związkiem Zawodowym Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”;
- 23) Krajową Radą Spółdzielczą;
- 24) Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych;
- 25) Radą Gospodarki Żywnościowej;
- 26) Polskim Związkiem Ogrodniczym;
- 27) Polską Izbą Ogrodniczą;
- 28) Związkiem Sadowników RP;
- 29) Związkiem Sadowników Polskich;
- 30) Towarzystwem Rozwoju Sadów Karłowych;
- 31) Krajowym Związkiem Zrzeszeń Plantatorów Owoców i Warzyw;
- 32) Krajowym Związkiem Stowarzyszeń Producentów Ziemniaków Skrobiowych w Polsce;
- 33) Stowarzyszeniem Producentów Skrobi Ziemniaczanej;
- 34) Polską Grupą Producentów Skrobi Ziemniaczanej i Modyfikatów;
- 35) Stowarzyszeniem Producentów Ziemniaków Skrobiowych przy PPZ S. A. w Niechlowie;
- 36) Zrzeszeniem Plantatorów i Producentów Ziemniaków w Luboniu;
- 37) Zrzeszeniem Producentów Ziemniaka w Pile;
- 38) Stowarzyszeniem Producentów Ziemniaka Skrobiowego przy PPZ Trzemeszno Sp. z o. o.;
- 39) Wielkopolskim Przedsiębiorstwem Przemysłu Ziemniaczanego S. A.;
- 40) Polskim Związkiem Producentów Chmielu;
- 41) Związkiem Polskich Producentów Chmielu;
- 42) Krajowym Związkiem Plantatorów Chmielu;
- 43) Krajowym Związkiem Plantatorów Tytoniu w Lublinie;
- 44) Polskim Związkiem Plantatorów Tytoniu w Krakowie;
- 45) Związkiem Plantatorów Tytoniu w Lublinie;
- 46) Związkiem Plantatorów Tytoniu w Krasnymstawie;
- 47) Izbą Zbożowo-Pasową;

- 48) Krajowym Związkiem Plantatorów Buraka Cukrowego;
 49) Polską Izbą Technologii i Wyrobów Naturalnych;
 50) Polską Izbą Gospodarczą Maszyn i Urządzeń Rolniczych;
 51) Polskim Związkiem Owczarskim;
 52) Polską Federacją Hodowców Bydła i Producentów Mleka;
 53) Polskim Związkiem Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego;
 54) Polskim Zrzeszeniem Producentów Bydła Mięsnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2014 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Łącznie (2015-2020)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	203,96	120,80	103,92	92,62	82,92	73,61	677,83
budżet państwa	203,96	120,80	103,92	92,62	82,92	73,61	677,83
JST	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-203,96	-120,80	-103,92	-92,62	-82,92	-73,61	-677,83
budżet państwa	-203,96	-120,80	-103,92	-92,62	-82,92	-73,61	-677,83
JST	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

W ramach kosztów dla budżetu państwa wykazano środki niezbędne na sfinansowanie przejściowego wsparcia krajowego w sektorze tytoniu (lata 2015-2020) oraz jednorazowe koszty, które musi ponieść ARiMR w 2015 r. w związku z wdrożeniem nowego systemu płatności bezpośrednich.

Wyodrębnienie kosztów wdrożeniowych płatności bezpośrednich objętych projektowaną ustawą spośród ogółu kosztów modyfikacji systemowych jest utrudnione ze względu na to, że niektóre elementy systemu mają jednocześnie zastosowanie do środków realizowanych w ramach rozwoju obszarów wiejskich.

Z uwagi na dużą ilość zmiennych mających przełożenie na globalny koszt implementacji zreformowanego systemu płatności bezpośrednich, wynikających m. in. z decyzji o charakterze technicznym na etapie realizacji harmonogramu poszczególnych wdrożeń, jak również o charakterze legislacyjnym, szacowana kwota kosztów nie powinna wiążąco przekładać się na proces planowania na gruncie ustawy budżetowej, czy też szacowanie środków własnych ARiMR, a jedynie służyć ogólnemu przybliżeniu otoczenia finansowego projektowanej regulacji z zakresu wsparcia bezpośredniego na etapie programowania prac rządu.

Mając na uwadze powyższe zastrzeżenia, ARiMR szacuje ogólne koszty implementacji, tj. dostosowania do zreformowanego systemu wsparcia bezpośredniego na poziomie ok. 65 mln zł brutto (ceny bieżące). Na kwotę tę składają się przede wszystkim koszty budowy i rozbudowy systemów informatycznych wraz z zapewnieniem infrastruktury dla prawidłowego ich funkcjonowania, koszty opracowania warstw wektorowych dla wyznaczenia

		obszarów proekologicznych i trwałych użytków zielonych na potrzeby płatności za zazielenienie oraz ich kontroli jakościowej, koszty zmian w zakresie obsługi raportów z kontroli na miejscu wymogów zasady wzajemnej zgodności w obszarze identyfikacji i rejestracji zwierząt, zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz raportów z kontroli na miejscu w ramach planowanych płatności do bydła i krów, jak również koszty realizacji dostosowanych wniosków spersonalizowanych oraz pozostałe koszty organizacyjne, w tym koszty szkoleń i materiałów komunikacji społecznej.						
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		2015	2016	2017	2018	2019	2020	Łącznie (2015-2020)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2014 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	gospodarstwa rolne	13 284,95	12 295,73	11 438,10	11 098,96	10 891,68	9 439,07	68 448,49
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Źródło danych to załącznik II do rozporządzenia nr 1307/2013 (uwzględniający zmiany wprowadzone rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 994/2014 z dnia 13 maja 2014 r. zmieniającym załączniki VIII i VIIIc do rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009, załącznik I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 oraz załączniki II, III i VI do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 280 z 29.09.2014, s. 1). Kwoty wskazane w przywołanym załączniku to kwoty środków unijnych, przeznaczone na finansowanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w poszczególnych państwach członkowskich UE (w tym w Polsce) w latach 2015-2020.						

<p>Ponadto wskazane kwoty zawierają środki finansowe przeznaczone na przejściowe wsparcie krajowe w sektorze tytoniu. W przywołanym źródle kwoty są wyrażone w tys. EUR, w cenach bieżących. Zostały one przeliczone na mln PLN, a następnie skorygowane o wpływ prognozowanego wzrostu poziomu cen (przeliczone na ceny stałe z 2014 r.) przy wykorzystaniu prognoz kursu PLN/EUR i CPI, zawartych w <i>Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – czerwiec 2014 r.</i></p>	
<p>8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu</p>	
☒ nie dotyczy	
<p>Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).</p>	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
<p>Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.</p>	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
<p>Komentarz: Projekt ustawy nie przewiduje wprowadzenia obciążeń regulacyjnych wykraczających poza wymagane przepisami UE.</p>	
<p>9. Wpływ na rynek pracy</p>	
<p>Wejście w życie projektowanej ustawy pozwoli utrzymać miejsca pracy w rolnictwie, a pośrednio również w najbliższym otoczeniu gospodarczym rolnictwa, w szczególności w przemyśle produkcyjnym wytwarzającym środki do produkcji rolnej i przemyśle przetwórczym płodów rolnych.</p>	
<p>10. Wpływ na pozostałe obszary</p>	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe
☐ informatyzacja ☐ zdrowie	
<p>Omówienie wpływu</p>	
<p>11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego</p>	
<p>Rozwiązanie problemu nastąpi z chwilą wejścia w życie projektowanych przepisów.</p>	
<p>12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?</p>	
<p>Efekty projektu będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.</p>	
<p>13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)</p>	